Svanenmärkning av

Rengöringsmedel

Version 6.0 • datum – datum

Remissutkast 2.10.2017

Nordisk Miljömärkning

Innehåll

Vad är ett Svanenmärkt Rengöringsmedel? 4
Varför välja Svanenmärkning? 4
Vad kan Svanenmärkas? 5
Hur ansöker man? 7
1 Generella krav 8
2 Hållbara råvaror 11
3 Krav på ingående ämnen 12
4 Ekotoxicitet och bionedbrytbarhet 16
5 Effektivitet 19
6 Förpackningar 20
7 Kvalitets- och myndighetskrav 23
Regler för Svanenmärkning av produkter 24
Versionshistorik 24

Bilaga 1 Testmetoder och analyslaboratorier
Bilaga 2 Intyg från tillverkaren av rengöringsmedel
Bilaga 3 Intyg från producenten av råvaran/ingrediensen
Bilaga 4 Kompatibilitetskrav för flaskor, burkar, förslutningar och etiketter (bilaga till O16)
Bilaga 5 Intyg från producent av primärförpackning
Bilaga 6 Laboratorietest
Bilaga 7 Användartest
Bilaga 7a Effektivitetstest för allrengöringsmedel och köksrengöringsmedel
Bilaga 7b Effektivitetstest för sanitets- och WC-rengöringsmedel
Bilaga 7c Effektivitetstest för glas- och fönsterrengöringsmedel
Bilaga 7d Effektivitetstest för rengörande golvvårdsmedel
Bilaga 7e Sammanställning av resultatet

Adresser

Nordiska Ministerrådet beslutade 1989 att införa en frivillig officiell miljömärkning, Svanen. Nedanstående organisationer/företag har ansvaret för det officiella miljömärket Svanen på uppdrag av respektive lands regering. För mer information se webbplatserna:

Danmark
Miljömärkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Göteborg Plads 1
DK-2150 Nordhavn
Tel: +45 72 300 450
info@ecolabel.dk
www.ecolabel.dk

Island
Norræn Umhverfismerking
á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavik
Tel: +354 591 20 00
ust@ust.is
www.svanurinn.is

Finland
Miljömärkning Finland
Box 489
FI-00101 Helsingfors
Tel: +358 9 61 22 50 00
joutsen@ecolabel.fi
www.ecolabel.fi

Norge
Miljømerking Norge
Henrik Ibsens gate 20
NO-0255 Oslo
Tel: +47 24 14 46 00
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Sverige
Miljömärkning Sverige AB
Box 38114
SE-100 64 Stockholm
Tel: +46 8 55 55 24 00
info@svanen.se
www.svanen.se

Detta dokument får kopieras endast i sin helhet och utan någon form av ändring. Citat får göras om upphovsmannen Nordisk Miljömärkning omnämns.

Vad är ett Svanenmärkt Rengöringsmedel?

Ett Svanenmärkt rengöringsmedel hör till de miljömässigt bästa rengöringsmedlen. Hela livscykeln av produkter tas hänsyn till och det ställs stränga krav till de ingående ämnena med avseende på både miljö och hälsa samt till förpackningar. Även användningsfasen och råvaruutvinning tas hänsyn till i kraven.

Bland miljökraven kan nämnas att det finns stränga krav om miljöfarliga ämnen samt ämnen som inte lätt bryts ned i vattenmiljön. Miljöpåverkan av rengöringsmedel påverkar vattenmiljön då produkterna släpps ut till vatten efter användning. Egenskaper som nedbrytbarhet, bioackumulerbarhet och giftighet för vattenlevande organismer är därför viktiga parametrar för de ingående ämnena.

Produkternas innehåll av kemikalier regleras även med krav på bland annat parfym, konserveringsmedel och allergena ämnen.

Miljöpåverkan beror också på hur produkten används. Det finns därför krav om doseringsanvisningar samt krav om effektivitetstest för att visa att produkten är effektiv vid den rekommenderade doseringen.

Krav på förpackningar begränsar användning av förpackningsmaterial och bidrar till resurseffektivitet och cirkulär ekonomi.

Hållbar utvinning av råvaror är en viktig global fråga med en stor miljöpåverkan och med ett upplysnings- och policykrav skapar vi uppmärksamhet till frågan och krav på hållbart producerad palmolja bidrar till produktion av mer hållbara råvaror.

Rengöringsmedel märkta med Svanen:

- Lever upp till strikta krav till miljöfarliga kemikalier, bland annat krav till ekotoxicitet och nedbrytbarhet
- Lever upp till strikta krav till hälsoskadliga kemikalier, bland annat förbud mot det sesibiliserande konserveringsmedlet MI
- Gör effektivt rent med liten mängd så produkten räcker länge och sparar på jordens resurser
- Krav till förpackning bidrar till cirkulär ekonomi bl.a. med krav till både förpackningens design och materialval.

Varför välja Svanenmärkning?

- Licensinnehavaren får använda varumärket Svanen i sin marknadsföring. Svanenmärket har mycket hög kännedom och trovärdighet inom Norden.
- Svanenmärket är ett enkelt sätt att kommunicera miljöarbete och miljöengagemang till kunderna.
- Svanenmärket klargör vilka miljöbelastningar som är viktigast och visar därmed hur man som företag kan minska utsläpp, resursförbrukning och avfallsbelastning.

- En miljöanpassad produktion ger ett bättre utgångsläge inför framtida miljökrav från myndigheterna.
- Svanenmärkning kan betraktas som en vägledning för arbetet med miljöförbättringar inom verksamheten.
- Svanenmärkningen innehåller inte bara miljökrav utan även kvalitetskrav, eftersom miljö och kvalitet ofta går hand i hand. Det betyder att en Svanlicens också kan ses som en kvalitetsstämpel.

Vad kan Svanenmärkas?

Kriterierna är i första hand avsedda för generell rengöring och inte special-rengöringsmedel.

Rengöringsmedel avsedda för rengöring av hårda fasta ytor (golv, väggar, köksbänkar, fönster, osv.) i form av koncentrerade produkter och RTU-produkter (Ready to use).

Produktgruppen omfattar rengöringsmedel avsedda för invändig (undantag för utvändig fönsterputs), generell och regelbunden rengöring av:

- hårda fasta ytor (golv, väggar, tak, dörrar, kakel, klinker och fönster (rengöringsmedel för även utvändig fönsterputs omfattas))
- köksinredning (såsom t.ex. fönster , arbetsbänkar, skåp, spis)
- sanitetsutrymmen (toalett/WC, badkar, dusch, handfat, skåp)

Även rengörande golvvårdsmedel och koncentrerade produkter till professionell marknad innehållande mikroorganismer ingår i produktgruppen.

Produkter till professionell marknad (produkter räknas som professionella om mer än 80 % av försäljningen går till den professionella marknaden) och/eller konsumentmarknaden kan märkas.

Underkategorier

Koncentrat, proffs: Till denna kategori räknas proffsprodukter som ska spädas ut i vatten innan användning. Detta innefattar produkter till alla ovannämnda ytor, såsom golv, väggar, tak, fönster (inomhus och utomhus), köksbänkar, kakel, WC, badkar och dusch. Tabletter/kapslar/granulat (evt. opløseligeposer med pulver) och annat ingår i denna kategori. Även rengörande golvvårdsmedel för professionellt bruk ingår.

RTU (Ready-to-use/ redo för användning), proffs (övrigt): Proffsprodukter som är färdigförtunnande och klara för användning direkt. Detta innefattar produkter till WC-stolen, kök, ugn, badkar, dusch, fönster, osv, men inte till stora ytor* såsom golv.

Spray, proffs: Spray-/skumprodukter (för professionellt bruk) som är färdigförtunnande och klara för användning direkt ur förpackningen. Obs. se krav O18.

RTU, fönster, konsument och proffs: Fönster och glasrengöringsmedel som är färdigförtunnande och klara för användning direkt ur förpackningen.

Koncentrat, konsument: Koncentrerade produkter som ska spädas i vatten före användning, riktade till konsumenter. I detta ingår produkter som är till för att rengöra ovannämnda ytor, såsom golv, väggar, tak, fönster (inde och ude), köksbänkar, kakel, WC, badkar och dusch i hemmet. Tabletter/kapslar/granulat (evt. opløselige poser med pulver) och annat ingår i denna kategori. Även rengörande golvvårdsmedel för konsument ingår.

WC-RTU, konsument: WC-produkter (för konsumentbruk) som är färdigförtunnande och klara för användning direkt ur förpackningen. Detta innefattar endast produkter som ska användas i WC-stolen (danska: WC-kummen), d.v.s. inte andra badrums/sanitetsrengöringsprodukter.

RTU, konsument (övrigt): Färdigförtunnande konsumentprodukter som är klara för användning, utan spädning. Detta innefattar produkter till kök, ugn, bad, dusch, fönster, o.s.v., men inte stora ytor* såsom golv.

**Som stora ytor räknas exempelvis golv och större badrumsytor såsom kaklade väggar. RTU-produkterna ska vara tänkta till mindre ytor för "punktrengöring".*

Koncentrerade produkter som kan användas både genom att förtunna dem före bruk (i t.ex. en hink) eller som i en högre koncentration kan förtunnas för användning i en sprayflaska, ska uppfylla kraven både för koncentrat (dosering i hink) och RTU (dosering som spray).

Produkter som marknadsförs till både proffs och konsument ska uppfylla kraven för proffs.

Produkter avsedda för flera användningsområden, t.ex. WC och även sanitetsrengöring (väggar, golv o.s.v.) ska uppfylla kraven för samtliga relevanta kategorier.

Rengöringsmedel som inte kan miljömärkas efter dessa kriterier är de som är avsedd för speciell rengöring såsom:

- ren kalkborttagning
- propplösare, avloppsrengöring
- produkter som begränsar eller hindrar biologisk växt (alger, mögel, bakterier)
- desinfektion, helt eller delvis
- kontinuerlig rengöring, t.ex. doftblock för WC- rengöring
- rengöringsmedel avsedda för frysrum
- rengöringsservetter/wipes

Vid tveksamheter är det Nordisk Miljömärkning som avgör om produkten kan märkas efter dessa kriterier.

Hur ansöker man?

Ansökning och kostnader

För information om ansökningsprocessen och avgifter för denna produktgrupp hänvisar vi till respektive lands hemsida. För adresser se sidan 3.

Vad krävs?

Ansökan ska bestå av en ansökningsblankett/webbformulär samt dokumentation som visar att kraven är uppfyllda.

Varje krav är markerat med bokstaven O (för obligatoriskt krav) samt ett nummer. Alla krav ska uppfyllas för att en licens ska erhållas.

För varje krav är det beskrivet hur kravet ska dokumenteras. Det finns också symboler som används för att underlätta arbetet. Symbolerna är:

✉ Skicka med

🔑 Kravet kontrolleras på plats.

All information som sänds till Nordisk Miljömärkning blir konfidentiellt behandlat. Underleverantörer kan skicka dokumentationen direkt till Nordisk Miljömärkning som också behandlas konfidentiellt.

Licensens giltighetstid

Miljömärkningslicensen gäller så länge kriterierna uppfylls och till dess kriterierna slutar gälla. Kriterierna kan förlängas eller justeras, i sådana fall förlängs licensen automatiskt och licensinnehavaren meddelas.

Senast 1 år innan kriterierna slutar gälla meddelas vilka kriterier som ska gälla efter kriteriernas sista giltighetsdatum. Licensinnehavaren erbjuds då möjlighet att förnya licensen.

Kontroll på plats

I samband med ansökan kontrollerar Nordisk Miljömärkning vanligen på plats att kraven uppfylls. Vid kontrollen ska underlag för beräkningar, original till inskickade intyg, mätprotokoll, inköpsstatistik och liknande som styrker att kraven uppfylls kunna uppvisas.

Frågor

Vid frågor, kontakta gärna Nordisk Miljömärkning, se adresser på sidan 3. Mer information och hjälp vid ansökan kan finnas. Besök respektive lands hemsida för ytterligare information.

1 Generella krav

Definitionen av ingående ämnen är till för att förklara vad som menas med ingående ämnen respektive föroreningar. Definitionen har justerats jämfört med föregående kriteriegeneration: Den har försökts att göra mer enkel att förstå.

Definition:

Kraven i kriteriedokumentet och tillhörande bilagor gäller för samtliga ingående ämnen i den Svanenmärkta kosmetiska produkten. Föroreningar räknas inte som ingående ämnen och undantas därmed kraven.

Ingående ämnen och föroreningar definieras enligt nedan, om inte annat anges i de enskilda kraven.

- Ingående ämnen: alla ämnen i den Svanenmärkta produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer) från råvarorna. Kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen (t.ex. formaldehyd, arylamin, in situ-genererade konserveringsmedel) räknas också som ingående.
- Föroreningar: rester från produktionen inkl. råvaruproduktionen som återfinns i en råvara eller den färdiga Svanenmärkta produkten motsvarande koncentrationer <100 ppm (<0,0100 viktprocent, <100,0 mg/kg).
- Föroreningar i en råvara i koncentrationer ≥ 1000 ppm (≥0,1000 viktprocent, ≥ 1000 mg/kg) i råvaran räknas alltid som ingående ämnen, oavsett koncentrationen i den Svanenmärkta produkten.

Exempel på vad som räknas som föroreningar är resthalter av följande: reagenser inkl. monomerer, katalysatorer, biprodukter, ”scavengers” (dvs. kemikalier som används för att eliminera/minimera oönskade ämnen), rengöringsmedel till produktionsutrustning, "carry-over” från andra eller tidigare produktionslinjer.

O1 Beskrivning av produkten

Ansökaren ska ge detaljerade upplysningar om rengöringsmedel som ansökan avser. Följande ska uppges:

- Beskrivning av produkten, inkl. beskrivning av produktens användningsområde, i enlighet med "Vad kan Svanenmärkas?” (knsument/professionell produkt, RTU eller koncentrerad m.fl.)
- Användarinstruktion där det tydligt ingår hur produkten ska användas
- Om produkten ska spädas/förtunnas före användning så ska rekommenderad dosering vid normal besmutsning/eller normal användning tydligt och lättförståeligt anges på etiketten/emballaget och i tekniskt produktdatablad
    - För konsumentprodukter ska doseringen finnas angiven som x antal milliliter till y liter vatten eller som z antal korkar till y liter vatten.
    - For produkter som är avsedda för professionellt bruk kan doseringen anges som till exempel x antal ml eller motsvarande y pumpslag eller liknande per z liter vatten. På informationsblad

eller tekniskt datablad ska en rekommendation till doseringsutrustning anges (t.Ex. pump, mätbägare, pipett eller liknande).

- Fullständigt recept för produkten. Recept ska, om möjligt, innehålla för varje ingående ämne:
  - Handelsnamn
  - Kemiskt namn
  - Ingående mängd (både med och utan lösningsmedel t.ex vatten)
  - CASnr / ECnr
  - Funktion
  - DIDnr för ämnen som kan placeras in på DID-listan
- Ett säkerhetsdatablad för varje råvara

Om råvarorna består av flera ämnen, ska data för samtliga ingående ämnen anges på receptet.

DID-nummer är nummer för ingrediensen på DID-listan, version 2016 eller senare, som används vid beräkning av kemikaliekrav. DID-listan kan hämtas från Nordisk Miljömärknings hemsidor, se adresser på sidan 2.

✉ Beskrivning av produkt i enlighet med "Vad kan Svanenmärkas?", t.ex etiket och produkt datablad (om det finns) där dosering och användrainstruktion ingår. Informationen på etiketter och/eller produktdatablad ska finnas på de språk där produkten marknadsförs.

✉ Fullständigt recept för produkten med information i enlighet med kravet. Nordisk Miljömärknings beräkningsark kan användas og kan hämtas från Nordisk Miljömärknings hemsidor.

✉ Säkerhetsdatablad för varje råvara enligt gällande Europeisk lagstiftning (bilaga II i REACH, Förordning 1907/2006/EF).

O2 Klassificering av produkt

Produkter får inte vara klassificerade enligt tabell O2 nedan:

Tabell O2 Klassificering av produkt

CLP-förordning 1272/2008:		
Faroklass	Kod för faroklass och kategori	Faroangivelsekod
Farligt för vattenmiljön	Aquatic Acute 1 Aquatic Chronic 1 Aquatic Chronic 2 Aquatic Chronic 3 Aquatic Chronic 4	H400 H410 H411 H412 H413
Farligt för ozonskiktet	Ozone	H420
Cancerogenitet*	Carc. 1A eller 1B Carc. 2	H350 H351
Mutagenitet i könsceller*	Muta. 1A eller 1B Muta. 2	H340 H341
Reproduktionstoxicitet*	Repr. 1A eller 1B Repr. 2 -	H360 H361 H362

Akut toxicitet	Acute Tox. 1 eller 2 Acute Tox. 1 eller 2 Acute Tox. 1 eller 2 Acute Tox. 3 Acute Tox. 3 Acute Tox. 3 Acute Tox. 4 Acute Tox. 4 Acute Tox. 4 **Undantag**: professionella produkter kan märkas med Akut toxicitet, Kategori 4 med H332, H312, H302 om förpackningen är utformat så att användaren inte kommer i kontakt med produkten	H300 H310 H330 H301 H311 H331 H302 H312 H332
Specifik organtoxicitet: enstaka exponering och upprepad exponering	STOT SE 1 STOT SE 2 STOT RE 1 STOT RE 2 **För sprayprodukter gäller även** (både konsument och professionella): STOT SE 3 med H335	H370 H371 H372 H373
Frätande eller irriterande på huden	Skin Corr. 1A, 1B eller 1C **Undantag**: - Professionella produkter där klassningen är satt på grund av pH. - WC-produkter till konsument där klassningen är satt på grund av pH.	H314
Allvarlig ögonskada eller ögonirritation	Eye Dam.1 **Forbudet gjelder kun for sprayprodukter** (både konsument och professionella)	H318
Fara vid aspiration	Asp. Tox. 1	H304
Luftvägs- eller hudsensibilisering	Resp. Sens. 1, 1A eller 1B Skin sens. 1, 1A eller 1B eller produkter märkta med EUH208 "Innehåller (namnet på det sensibiliserande ämnet). Kan orsaka en allergisk reaktion."	H334 H317

***** *Inklusive alla kombinationer med angiven exponeringsväg och angiven specifik effekt. Exempelvis täcker H350 även klassificeringen H350i.*

Var uppmärksam på att det är producenten som är ansvarig för klassificeringen.

✉ Säkerhetsdatablad för produkt enligt gällande europeisk lagstiftning. (bilaga II i REACH, Förordning 1907/2006/EF)

✉ Beskrivning av förpackningsutformning som visar att användaren inte kommer i kontakt med produkten för de professionella produkter där undantaget från kravet om klassificering med H332, H312 och/eller H302 görs. Dokumentation i form av teknisk beskrivning och bruksanvsning som visar hur användaren undviker kontakt med produkten.

✉ Dokumentation som styrker att produkten (professionella produkter och WC-produkter till konsument) har fått klassificering som frätande på grund av pH, om undantag görs för H314.

2 Hållbara råvaror

O3 Hållbara råvaror

1. Licensinnehavaren ska dokumentera att de arbetar med att öka deras inköp av hållbara förnybara råvaror eller att de kräver deras producent att arbeta med att öka deras inköp av hållbara förnybara råvaror i Svanenmärkta produkter. Målen ska vara kvantitativa och tidsbaserade och de ska vara fastställda av företagsledningen
2. For varje organisk råvara/ingrediens i den Svanenmärkta rengöringsmedel insamlas följande data:
   a) Andel av råvaran/beståndsdelen i råvaran/ingrediensen som består av förnybart råmaterial eller härrör från förnybart råmaterial på årsbasis
   b) Vad består den förnybara råvaran av (t.ex. palmolja, kokosolja, rapsolja, bivax)? Ange leverantörens namn.
   c) Är den förnybara råvaran certifierad med någon hållbarhetscertifiering? Om ja, med vilken och på vilken spårbarhetsnivå (ingen spårbarhet, Identity Preserved, Segregated, Massbalans, Book&Claim)?

✉ 1. Policy eller motsvarande dokumentation på licensinnehavarens arbete för förnybara och hållbara råvaror, inkl. kvantitativa tidsbaserade mål.

✉ 2. Bilaga4 från råvaruleverantören.

O4 Certifierade råvaror från oljepalmer

Palmolja, palmkärnolja, palmoljaderivater och palmkärnoljaderivater i råvaror ska vara certifierade enligt RSPO. Som spårbarhetssystem godkänns Mass Balance, Segregated, eller Identity Preserved.

✉ Information från ravaruproducent om det ingår palmolja, palmkärnolja eller palmolja/palmkärnoljederivater i råvaran, bilaga 2 kan användas.

✉ Giltigt RSPO CoC certifikat.

✉ Råvaruproducenten eller producenten av den Svanenmärkta produkten ska visa med balansberäkning och/eller fakturor att andelen certifierad palmolja i råvaran motsvarar mängden certifierad palmoljeråvara inköpt. Alternativt, intyg från producenten av råvaror på att all inköpt palmoljeråvara är certifierad.

3 Krav på ingående ämnen

O5 Klassificering av ingående ämnen

Ingående ämnen får inte vara klassificerade enligt tabell O5:

Tabell O5 Klassificering av ingående ämnen

CLP-förordning 1272/2008:		
Faroklass	Kod för faroklass och kategori	Faroangivelsekod
Cancerogenitet*	Carc. 1A eller 1B Carc. 2	H350 H351**
Mutagenitet i könsceller*	Muta. 1A eller 1B Muta. 2	H340 H341
Reproduktionstoxicitet*	Repr. 1A eller 1B Repr. 2 -	H360 H361 H362
Luftvägs- eller hudsensibilisering***	Resp. Sens. 1, 1A eller 1B Skin sens. 1, 1A eller 1B	H334 H317

* Inklusive alla kombinationer med angiven exponeringsväg och angiven specifik effekt. Exempelvis täcker H350 även klassificeringen H350i.

** Undantag: Komplexbildare av typen MGDA och GLDA kan innehalla fororeningar av NTA i ravaran i koncentrationer under 0,2 %, om koncentrationen NTA i rengoringsmedlet ar under 0,1 %.

***Följande ämnen undantas:

- Enzymer (inklusive stabilisatorer och konserveringsmedel i enzymråvaran) kan ingå om de är i flytande form eller som inkapslade granulat. Undantaget gäller inte spray- eller skumprodukter.
- Mikroorganismer i professionella produkter, se även krav O9. Undantaget gäller inte spray- eller skumprodukter.
- Parfym kan ingå i slutprodukten, se krav O7 för parfym. Undantaget gäller inte professionella spray. eller skumprodukter.
- Sensibiliserande konserveringsmedel, se dock krav O6 ämnen som inte får ingå och O8 konserveringsmedel Undantaget gäller inte spray- eller skumprodukter.

✉ Säkerhetsdatablad för varje råvara enligt gällande europeisk lagstiftning (bilaga II i REACH, Förordning 1907/2006/EF).

✉ Bilaga 2 och 3 eller motsvarande intyg ifyllda och undertecknade.

✉ Recept (för sprayprodukter)

O6 Ämnen som inte får ingå

Följande ämnen får inte ingå i produkten:

- Alkylfenoletoxylater (APEO) och/eller alkylfenolderivat (APD)
- EDTA (Ethylenediaminetetraacetic acid) och dess salter samt DTPA (dietylenetriaminepentaacetat)
- Kvartenära ammoniumsalter som inte är lätt nedbrytbara
- Organiska klorföreningar och hypokloriter
- Methyldibromoglutaronitrile (MG, CAS 35691-65-7)
- Nitromusker och polycykliska muskföreningar
- ftalater

- fosfor

- Undantaget är fasta tvålprodukter (såsom t.ex. sæbespåner/tvålflingor/såpespon) kan ingå med ett maximalt sammanlagt innehåll på upp till 0,06 % EDTA och fosfonater.
- < 0,5 % VOC

  Flyktiga organiska lösningsmedel definieras enligt kommissionens direktiv 1999/13/EC begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar med ångtryck > 0,01 kPa vid 20°C.
- Fluortensider och andra per- och polyfluorerade föreningar (PFC)
- BHT (butylated hydroxytoluene, CAS 128-37-0)

  Undantaget är BHT i parfymer i mängden ≤100 ppm förutsatt att mängden i rengöringsmedlet inte överstiger 1 ppm.
- D4 (oktametylcyklotetrasiloxan, CAS 556-67-2),

  D5 (dekametylcyklopentasiloxan, CAS 541-02-6),

  D6 (dodecamethylcyclohexasiloxane CAS 540-97-6)
- Mikroplaster

  Mikroplaster definieras här som olösliga (i vatten) plastpartiklar som är <5mm samt inte bryts ner biologiskt enligt OECD 301 A-F.
- Ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande i kategori 1 eller 2 enligt officiella listor inom EU. EUs rapport om hormonstörande ämnen finns att läsa i sin helhet på http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf (bilaga L, sida 238 och framåt)
- Ämnen som har evaluerats i EU att vara PBT (Persistent, bioaccumulable and toxic) eller vPvB (very persistent and very bioaccumulable), i enlighet med kriterierna i bilaga XIII i REACH, samt ämnen som inte utretts ännu men som uppfyller dessa kriterier.
- Ämnen som värderas som ”Substances of very high concern”, som finns på kandidatlistan: https://echa.europa.eu/candidate-list-table.
- Nanomaterial/-partiklar

  Nanomaterial/-partiklar definieras enligt EU kommissionens definition av nanomaterial daterat den 18 oktober 2011, ”Ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 50 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1–100 nm”. Exempel är ZnO, TiO2, SiO2, Ag och laponite med partiklar i nanostorlek i koncentration över 50 %. Polymeremulsioner räknas inte som nanomaterial.

☒ Ifyllt och underskrivet intyg om överenstämmelse med kravet, bilaga 2 eller motsvarande dokumentation för produkten, bilaga 3 eller motsvarande undertecknad dokumentation för råvarorna.

O7 Parfym

Kravet omfattar även parfymämnen i växtextrakt.

a) Parfymer ska tillsättas enligt IFRAs riktlinjer.

   IFRAs (International Fragrance Association) guidelines finns att läsa på www.ifraorg.org/

b) Parfym får inte ingå i professionella* spray/skumrengöringsmedel eller deras refiller.

c) Parfymer får inte ingå i golvvårdsmedel.

d) Ett parfymämne som är bedömd som sensibiliserande med faroangivelsen H317 och/eller H334, eller som innefattas av de deklarationspliktiga parfymämnena får ingå med högst 0,0100 % (100 ppm) i rengöringsmedlet.

e) Parfymämnen i tabell O7 får ingå i produkter med högst 0,0100 % (100 ppm) per ämne:

Tabell O7 övriga parfymstoffer som får ingå med högst 100 ppm

INCI name (eller om en inte finns, parfymering namn i enlighet med CosIng)	CAS nummer
Cananga Odorata och Ylang-ylang oil	83863-30-3; 8006-81-3
Eugenia Caryophyllus Leaf / Flower oil	8000-34-8
Jasminum Grandiflorum / Officinale	84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6
Myroxylon Pereirae	8007-00-9;
Santalum Album	84787-70-2; 8006-87-9
Turpentine oil	8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0
Verbena absolute	8024-12-02
Cinnamomum cassia leaf oil/Cinnamomum zeylanicum, ext.	8007-80-5/84649-98-9

f) HICC, chloroatranol och atranol får inte ingå i produkten.

g) Sprayer/skum produkter för konsumenter: Parfymämnen som omfattas av krav om deklarering i Tvätt- och rengöringsförordningen 648/2004/EEC med senare ändringar och/ eller klassificerade parfymämnen med H317 och/eller H334 och/eller listade i tabell O7 ovan får inte ingå i halter > 50 ppm (>0,0050 %) per ämne i rengöringsmedel.

I refiller till sprayprodukter kan varje ovan nämnd ämne ingå i koncentrationer upp till 0,050 viktprocent (500 ppm), förutsatt att angiven spädning ger en koncentration i den färdigförtunnade produkten under 0,0050 viktprocent (50 ppm).

**Med produkter till professionellt bruk menas här produkter som marknadsförs till användning i professionella sammanhang, såsom institutioner, storkök, restaurang samt inom offentlig sektor.*

För produkter som säljs till både proffs och konsument så räknas produkten som en professionell produkt om andelen som säljs till proffs är 80 % eller högre. Vid tveksamheter om produkten är en professionell produkt eller konsumentprodukt kan Miljömärkningen kräva in dokumentation som stärker var produkten ska säljas. Kravet omfattar även parfymämnen i växtextrakt.

✉ Bilaga 2 och 3 eller motsvarande intyg ifylld och undertecknad samt parfymspecifikationer.

✉ Beräkning på mängden av de 26 allergenerna, ämnen klassificerade som H334 och/eller H317 och ämnen listade i tabell O7 i slutprodukten.

O8 Konserveringsmedel

a) Konserveringsmedel, som ingår i produkt eller i ingående ämnen får inte vara bioackumulerbara. Konserveringsmedel bedöms som icke bioackumulerande om BCF< 500 eller logKow < 4. Om båda värdena finns tillgängliga, ska värden för högst uppmätta BCF användas, se bilaga 1.

b) MI (methylisothiazolinone, cas 2682-20-4) får inte ingå i produkter

c) Sensibiliserande konserveringsmedel tillåts i pH -intervallen 3,0-10,5 i högst 100 ppm. Bemärk att krav O3 ska också uppfyllas.

d) Koncentration av konserveringsmedel ska vara optimerad och det ska genomföras en Challenge-test eller motsvarande som visar detta.

✉ Dokumentation av BCF eller logKow, bilaga 2 och 3 eller säkerhetsdatablad för konserveringsmedlet.

✉ Dokumentation av pH, hvis sensibilierande konserveringsmedel användas, t.ex säkerhetsdatablad av produkt.

✉ Testrapport för genomfört Challenge test eller motsvarande, som visar att en optimal koncentration av konserveringsmedlet används i produkten. Se bilaga 1 angående krav till test laboratorier samt för information om Challengetest.

O9 Mikroorganismer

a) Produkter med mikroorganismer kan Svanenmärkas om de är rengörande produkter (och ingår i produktgruppsdefinitionen) till den professionella marknaden. Se även krav O5 som utesluter mikroorganismer i sprayprodukter.

b) Endast mikroorganismer som uppfyller följande krav kan ingå i rengöringsmedel:

- Mikroorganismerna tillhör ”Risk group 1” enligt EU direktiv 2000/54/CE
- Mikroorganismerna innehåller inte följande patogena arter vid screening enligt följande testmetoder eller likvärdiga metoder:
  - E. Coli, testmetod ISO 16649-3:2015
  - Streptococcus (Enterococcus), testmetod ISO 21528-1:2004
  - Staphylococcus aureus, testmetod ISO 6888-1
  - Bacillus cereus, testmetod ISO 7932:2005 eller ISO 21871:2006
  - Salmonella, testmetod ISO6579:2002 eller ISO 19250
- Mikroorganismerna är DNA-identifierade enligt ett ”Strain Identification protocol” (med metoder såsom 16S ribosomal DNA sequencing eller likvärdiga metoder)
- Inte är resistenta mot antibiotika av typerna:
  - Aminoglykosider
  - Makrolider
  - Beta-lactamer
  - Tetracykliner
  - Fluorkinoloner eller andra kinoloner

enligt EUCAST eller Nordic AST eller annan likvärdig metod.

- Mikroorganismerna får inte vara GMO
- Colony forming units (CFU) > 1,0 x 105 mikroorganismer per ml brukslösning
- Produkterna ska på etikett/produktblad eller i annat marknadsmaterial innehålla följande information:
  - Att produkten innehåller mikroorganismer.

- Att produkterna inte ska användas i lokaler där personer med nedsatt immunförsvar vistas
- Instruktioner om att produkterna inte ska användas på ytor som kommer i kontakt med mat
- Att produkterna inte ska användas i form av spray/sprayapplikation

- Produkter innehållande mikroorganismer ska ha en visad rengörande effekt utöver det generella rengöringstestet i K15 eller K16. Den extra rengörande effekten ska visa att rengöringsmedlet kan bryta ner följande:
  - Protein: proteinnedbrytbarhet visad som nedbrytbarhet på standard kasein agar medium eller genom annan vetenskapligt erkänt medium som visar proteinnedbrytbarhet.
  - Stärkelse: stärkelsenedbrytbarhet visad som nedbrytbarhet på standard stärkelse agar eller genom annan likvärdig vetenskapligt erkänt medium som visar stärkelsenedbrytning.
  - Fett och/eller vegetabilisk olja: nedbrytbarhet visad som nedbrytbarhet på ”Spirit Blue”-agar medium eller genom annat likvärdigt vetenskapligt erkänt medium.
- Shelf-life: Visa att bakterierna har en god stabilitet med hjälp av ett stabilitetstest vid rumstemperatur som visar att bakterierna inte minskar mer än 20 % alternativt miskar med < 1log per år enligt ISO 4833-1:2013 (Horizontal method for the enumeration of microorganisms) eller annan likvärdig , vedertagen metod för att räkna bakterier.

Samtliga analyser och tester genomförs på laboratorier som uppfyller kraven i bilaga 2.

Observera att det i Norge råder särlagstiftning för produkter som innehåller mikroorganismer och att de ska uppfylla ”FOR 1998-01-22 nr 93” och ska finnas med på *www.pib.no*. Där relevant så ska även ”FOR 2004-06-01 nr 931 uppfyllas”.

☒ Dokumentation som visar att mikroorganismerna tillhör ”Risk Group 1”

☒ Dokument som visar DNA-identifikation.

☒ Dokumentation i form av testresultat som visar att mikroorganismerna inte är antibiotikaresistenta, att ovan nämnda patogena arter inte ingår samt att GMO inte ingår.

☒ Dokumentation av Colony Forming Units per ml brukslösning.

☒ Effektivitetstest som visar att produkten kan bryta ner protein, stärkelse, fett och olja.

☒ Etikett och marknadsmaterial som visar att produkten är avsedd för professionellt bruk, påföringsmetod samt att ovan angivna krav på informationstext finns med.

☒ Stabilitetsstudie som visar shelf life enligt ovan.

4 Ekotoxicitet och bionedbrytbarhet

I alla beräkningarna ska det användas den högsta rekommenderade normaldosering. Ofta anges det en högre dosering til speciella ändamål, som inte utförs dagligt. Den doseringen behöver inte tas hänsyn till i beräkingar. Vattnet i WC medräknas aldrig som en del av brukslösningen.

O10 Långtidseffekter på miljön

Användningen av ingående ämnen som är klassificerade med någon av faroangivelserna H410, H411 eller H412 begränsas enligt följande:

FV<GV

$FV=100*C_{H410} + 10*C_{H411} + C_{H412} \leq$ GV gram/liter brukslösning

där

FV= Faktorvärde

GV=Gränsvärde, se tabell O10

C_{H410} = koncentrationen ämnen med H410 i gram/liter brukslösning

C_{H411} = koncentrationen ämnen med H411 i gram/liter brukslösning

C_{H412} = koncentrationen ämnen med H412 i gram/liter brukslösning

Produktens FV beräknas utifrån den högsta rekommenderade normaldosering som finns angiven på förpackningen.

Tabell O10: Gränsevärden for miljöfarliga ämnen

Kategori	Gränsvärde (GV) (g/l brukslösning)
Koncentrat, konsument	0,20
WC RTU, konsument	0,30
Övrig RTU, konsument	0,50
Koncentrat, proffs	0,0020
Spray proffs	0,10
Övrig RTU (inkl. WC), proffs	0,050
RTU fönster, proffs, konsument	0,30

Undantag:

- Proteas/Subtilisin klassificerade som Aquatic Chronic 2 (H411) undantas kravet, se vidare krav om enzymer i O3.
- Tensider som är klassificerade med H412 undantas kravet, förutsatt att de är lätt nedbrytbara* och anaerobt nedbrytbara**.

* *I enlighet med DID-listan, version 2016 eller senare. Om ämnet inte finns på DID-listan eller när data på DID-listan saknas, så dokumentera enligt testmetod nr 301 A-F eller nr 310 i OECD guidelines for testing of chemicals eller andra likvärdiga testmetoder.*

** *I enlighet med DID-listan version 2016 eller senare. Om ämnet inte finns på DID-listan eller när data på DID-listan saknas, så dokumentera enligt ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988), OECD 311, där en nedbrytbarhet på minst 60 % uppnås under anaeroba förhållanden.*

Om upplysningar om ämnets miljöfara inte finns tillgängliga (i form av data angående toxicitet och nedbrytbarhet eller toxicitet och bioackumulerbarhet) räknas ämnet som worst case, d.v.s. som miljöfarlig med H410.

✉ Redogörelse av tensider som ska undantas av kravet (mängd, klassificering, nedbrytbarhet).

✉ Sammanställning av produktens innehåll i viktprocent av ämnen klassificerade med H410, H411 och H412.

✉ Bilaga 2 (produkt) och 3 (råvara) ifyllda och undertecknade alternativt motsvarande undertecknad information.

✉ Beräkning enligt formeln ovan som visar att kravet uppfylls. Nordisk Miljömärknings beräkningsark kan användas och kan hämtas från Nordisk Miljömärknings hemsidor.

O11 CDV – kritisk förtunningsvolym

Den kritiska förtunningsvolymen (CDV) beräknas för alla* ingående ämnen som ingår i rengöringsmedlet. CDV är ett teoretiskt värde, vilket tar hänsyn till varje ämnes giftighet och nedbrytbarhet i miljön.

Produktens kritiska förtunningsvolym beräknas utifrån den högsta rekommenderade normal dosering som finns angiven på förpackningen.

Produktens kritiska förtunningsvolym CDV får inte överstiga gränsvärde för $CDV_{kronisk}$ i tabel O11.

Tabell O11. CDV-gränsvärden

Kategori	$CDV_{kronisk}$
Koncentrat, konsument	10 500
WC RTU, konsument	600 000
Övrig RTU, konsument	600 000
Koncentrat, proffs	9 500
Spray proffs	350 000
Övrig RTU (inkl. WC) proffs	100 000
RTU fönster, proffs, konsument	48 000

** Mikroorganismer undantas från beräkningen av CDV.*

CDV beräknas med följande formel för samtliga ämnen i produkten:

$$CDV_{kronisk} = \sum CDV_i = \sum (dos_i \times DF_i \times 1000 / TF_i \text{ kronisk})$$

dos_i = den ingående mängden av varje enskilt ämne ”i”, i g/l brukslösning

DF_i = nedbrytningsfaktorn för ämne ”i”, i enlighet med DID-listan

TF_i kronisk = kronisk toxicitetsfaktor för ämne ”i”, i enlighet med DID-listan. Om

TF_i kronisk saknas kan TF_i akut användas.

✉ Beräkning av CDVkronisk för rengöringsmedlet. Nordisk Miljömärknings beräkningsark kan användas och kan hämtas från Nordisk Miljömärknings hemsidor.

Hänvisning till DID-listan, version 2016 eller senare. För ämnen som inte finns på DID-listan eller när data på DID-listan saknas, ska parametrarna räknas fram enligt vägledningen i DID-listan del B och den tillhörande dokumentationen insändas.

O12 Innehåll av ämnen som inte är aerobt och/eller anaerobt nedbrytbara (aNBO och anNBO)

Produktens totala innehåll av ämnen som inte är aerobt nedbrytbara (aNBO) och som inte är anaerobt nedbrytbara (anNBO) får inte överstiga nedan i tabell O12 angivna gränser per liter brukslösning.

Produktens aNBO och anNBO beräknas utifrån den högsta rekommenderade normal dosering som finns angiven på förpackningen

Observera att alla tensider ska vara aerobt och anaerobt nedbrytbara enligt O13. Se också undantag från kravet på anaerob nedbrytbarhet för ämnen som inte är tensider (Bilaga 1, punkt 6 Anaerob nedbrytbarhet).

Tabell O12: Gränsvärden för aNBO och anNBO

Kategori	aNBO (g/liter brukslösning)	anNBO (g/liter brukslösning)
Koncentrat, konsument*	0,10	0,10
WC RTU, konsument	2,00	5,00
Övrig RTU, konsument	2,00	2,00
Koncentrat, proffs*	0,045	0,250
Spray proffs	0,70	0,70
Övrig RTU (inkl. WC), proffs	2,00	5,00
RTU fönster, proffs, konsument	0,70	0,70

**Ämnen i rengörande golvvårdsmedel med molekylvikt > 700, max diameter > 1,17 nm och en max molekyllängd > 4,3 nm i rengörande golvvårdsmedel medtas inte i beräkningen. Se dock O6, mikroplaster.*

✉ Beräkning av koncentration av aNBO och anNBO för rengöringsmedlet i gram/liter brukslösning. Nordisk Miljömärknings beräkningsark kan användas och kan hämtas från Nordisk Miljömärknings hemsidor

Hänvisning till DID-listan, version 2016 eller senare. För ämnen som inte finns på DID-listan, eller när data på DID-listan saknas, ska den tillhörande dokumentationen sändas in.

O13 Tensider – aerob och anaerob nedbrytbarhet

a) Alla tensider ska vara lätt nedbrytbara enligt testmetod nr 301 A - F i OECD guidelines for testing of chemicals eller andra likvärdiga testmetoder.

b) Alla tensider ska vara anaerobt nedbrytbara enligt ISO 11734, ECETOC nr 28 OECD 311 eller andra likvärdiga testmetoder.

✉ Hänvisning till DID-listan daterad 2016 eller senare versioner.

✉ Om DID-listan saknar relevant data för tensiden så kan data tas från säkerhetsdatablad under förutsättning att datan är trovärdig samt att testmetoderna är i överenstämmelse med bilaga 1. DID-listans del B visar hur beräkningarna av de olika faktorerna görs. Det är också tillåtet att hänvisa till analogibetraktningar, så länge de är utförda av en kompetent oavhängig tredje part samt hänvisar till relevant litteraturdata som är vetenskapligt värderad.

5 Effektivitet

Kraven innebär att produkten ska vara minst lika bra eller bättre än produkten som den jämförs mot (referensprodukten). För proffsprodukter kan ansökaren välja mellan att utföra testet i form av ett laboratorietest (O14) eller som ett användartest (O15). För konsumentprodukter finns endast ett laboratorieförslag (O14).

O14 Effektivitetstest – laboratorietest

a) Produkten ska vid en laboratorietest visas ha lika bra eller bättre rengöringseffektivitet jämfört med en referensprodukt inom samma produktkategori. Produkten ska även ha bättre rengörande effekt än rengöring med enbart vatten.

Om produkten marknadsförs mot både proffs och konsumentmarknad så ska produkten testas i jämförelse med en proffs-produkt.

Testet ska visa på förmåga till borttagning av smuts, i enlighet med beskrivningen i bilaga 6.

Testet ska utföras på ett laboratorium som uppfyller kraven om testlaboratorier i bilaga 1 (punkt 1B).

b) Om produkten är testad i enlighet med EU Ecolabels test för allrengörings-medel och sanitetsrengöringsmedel (Kommissionens beslut version 23 juni 2017 eller senare version) kan den laboratorietesten användas.

✉ Alternativ a: Testrapport innehållande dosering, val av referensprodukt, beskrivning av testmetod, beskrivning av smutsberedning och innehåll, val av ytor, beräkning av EFF (effektivitetsindex), enligt bilaga 6, där det framgår att testprodukten är lika bra eller bättre än referensprodukten samt bättre än vatten.

✉ Alternativ a: Dokumentation angående testlaboratoriet som visar att laboratoriet uppfyller kraven om testlaboratorium i bilaga 1 (punkt 1B).

✉ Alternativ b: Redogörelse för hur EU Ecolabel-testet har utförts, kompletta resultat från testet.

O15 Effektivitetstest – användartest

a) Produkten ska vid en användartest bedömas vara lika bra eller bättre än en referensprodukt inom samma produktkategori av 80 % av testen.

Produktens effektivitet bedöms utifrån följande tre parametrar:

- Förmåga att ta bort smuts i jämförelse med referensprodukten
- Skonsamhet mot de rengjorda ytorna i jämförelse med referensprodukten
- Effektivitet i jämförelse mot referensprodukten

Testerna genomförs av minst 5 olika användare. Samtliga användare/testare ska fylla i bilaga 7 (a, b, c eller d beroende på produktkategori). Den ansökande ska sedan sammanställa resultaten i enlighet med bilaga 7e.

b) Om produkten är testad i enlighet med EU Ecolabels test för allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel (Kommissionens beslut version 23 juni 2017 eller senare version) kan den användartesten användas.

✉ Alternativ a: Redogörelse för hur testet utförts, samtliga komplett ifyllda svarsformulär enligt bilaga 7a, b, c eller d, samt en sammanställning av svaren enligt bilaga 7e.

✉ Alternativ b: Redogörelse för hur EU Ecolabel-testet har utförts samt kompletta resultat från det testet.

6 Förpackningar

O16 Återvinningsdesign

Plastförpackningar ska ges en utformning som underlättar en effektiv materialåtervinning. Det innebär att:

- Plastflaskan/-burken ska vara tillverkad av Polyeten (PE), Polypropen (PP) eller Polyetentereftalat (PET).
- PS (polystyren) och PVC (polyvinylklorid) eller plast baserade på andra typer av halogenerade plaster inte får förekomma i förslutning (korkar/locker/pumpar) eller i etikett.
- Svarta plastmaterial inte får användas.
- Pappersetiketter inte får användas på plastflaskor/-burkar.

- Metalldelarna får inte ingå i plastflaskan/-burken, förslutningen eller etiketten. Undantag görs dock för spray/skumflaskor som saluförs tilsammans med refill-förpackningar.
- Plastflaska/-burk, förslutning och etikett ska vara kompatibla med varandra i förhållande till bilaga 4

✉ Förpackningsspecifikation (inklusive flaska/burk, etiketter och förslutning) eller intyg som visar vilken plast som används
✉ Bilaga 2 intyg från producenten av handdiskmedel
✉ Ett undertecknat intyg om överensstämmelse med angivande av materialsammansättningen för förpackningen inkl. flaska/burk, etiketten eller krympfilmsetiketten, förslutningen, fylmedel, färg i tillämpliga fall, bilaga 5 eller likvärdigt intyg kan användas
✉ En beräkning som visar att densitetsmåttet inte överskrids, se bilag 4.

O17 Vikt-Nytto-Förhållande (VNF)

VNF är ett mått på den mängd förpackning som används för att leverera en mängd produkt med viss nytta.

Undantagna från VNF-beräkningen är:

- Förpackningar som tillverkats av mer än 80% återvunnen råvara efter konsumentledet (PCR - Post consumer material recycled/regind).
- Produkten som levereras i en förpackning som ingår i ett återtagningssystem för en produkt.

Beräkningen av VNF (gram förpackning/liter brukslösning) görs enligt följande:

$$VNF = \Sigma [(2*Vi - 2{,}5*Ni)/(Di * ti)] \leq \text{gränsvärde i tabell O17}$$

Vi = Vikt av primärförpackning i gram inklusive förslutning (korkar/lock/pumpar), påmonterade doseringsanordningar och liknande + eventuella refiller (som säljs per originalflaska) i gram inklusive förslutning, etikett osv.

Ni = vikten (g) av återvunnet material (efter konsument ledet) i förpackningskomponenten (i) i gram.

Förpackning anses vara återvunnet om dess råvara insamlas från konsumentledet. Om råvaran är industriavfall från material- eller förpackningsproducenten egen produktion anses materialet inte vara återvunnet.

Di = Antal funktionella doser i primärförpackningskomponent (i). För produkter som säljs färdigförtunnade är D = produktvolym (i antal liter).

Om en primärförpackning säljs packad tillsammans med en refill ska D beräknas som summan av de funktionella doserna i bägge förpackningarn (precis som V är summan av vikten av bägge förpackningarna (se beskrivning av V)).

ti = Returtalet. Det vill säga 1 + det antal gånger som emballagekomponenten (i) återanvänds (genom försäljning av refiller). t = 1 om förpackningent inte återanvänds till samma funktion (engångsförpackning).

t > 1 kan endast användas om det finns dokumenterat att förpackningen återanvänds flera gånger till samma ändamål.

Tabell O17 VNF-gränsvärden

Produkttyp	VNF-gräns (gram förpackning/liter brukslösning)
Spray produkter, inkl. skumprodukter	175,0
Övriga RTU -produkter	150,0
Koncentrerade produkter	1,0

✉ Intyg/dokumentation från förpackningsproducenten om materialtyp av förpackningskomponenterna (t.ex. förslutning (kork, spraymunstycke osv.), flaska och etiketter). Bilaga 5 kan användas

✉ Beräkning av vikt-nytta förhållandet (VNF) samt eventuell dokumentation om återanvändning av förpackningent. Nordisk Miljömärknings beräkningsark kan användas och kan hämtas från Nordisk Miljömärknings hemsidor.

✉ Intyg från förpackningsproducenten angående andel återvunnet material, om det används återvunnet/recirkulerat material Bilaga 5 kan användas.

✉ Om t >1: Dokumentation i form av försäljningsstatistik eller liknande som visar hur många refiller som säljs per originalförpackning.

✉ Om undantaget används:

- Dokumentation som visar att förpackning är tilverkad av mer än 80 % återvunnen efter konsumentledet (PCR - Post consumer material recycled/regind) material ,bilaga 5 kan användas

eller

- Dokumentation att produktens förpackning ingår ett återtagningssystem.

O18 Sprejprodukter - Förpackning

a) Sprejer som innehåller drivgas godkänns inte.

b) Sprejprodukter ska ha permanent skummunstycke med skumnät (mesh foamer).

Alternativt annan aerosolreducerande anordning (tex. barrel foamer eller aerosolreducerande formulering i form av viskös produkt) godkänns förutsatt att mängden inhalerbar, torakal respektive respirabel aerosol är minst lika låg som med skumnät. Detta ska visas i test. I testet ska samma rengöringsmedel användas i referensförpackningen med skumnät som i den alternativa förpackningen. Testmedlets ska ha motsvarande kemiska sammansättning og fysikaliska egenskaper som rengöringsmedlet som det sökes licens för. Testet ska utföras i enlighet med «bestemmelse av inhalerbar, torakal og respirabel aerosolfraksjon» såsom beskrivet i Olsen *et al.* (2017)[1], Testet ska utföras på ett laboratorium som uppfyller kraven på testlaboratorier i bilaga 2 (punkt 1A).

✉ Dokumentation att drivgas används inte, t.ex. beskrivning av förpackning

✉ Intyg/dokumentation från producenten av triggern/sprejflaskan om att den har permanent skummunstycke med skumnät.

Alternativt

✉ Beskrivning av alternativ aerosolreducerande anordning och

✉ Rapport från test av alternativ aerosolreducerande anordning i jämförelse med permanent skumnät, om relevant.

[1] Rengjøringsmidler i sprayform – Frigir de helseskadelige stoffer til arbeidsatmosfæren som kan inhaleres til lungene? Olsen, R., *et al.* (2017). STAMI-rapport nr. 2. ISSN nr. 1502-0932. https://stami.no/wp-content/uploads/2017/02/STAMI-rapport20nr.202202017.pdf

7 Kvalitets- och myndighetskrav

För att säkerställa att Svanens krav uppfylls ska följande rutiner vara implementerade.

O19 Ansvarig och organisation

Det ska finnas en ansvarig på företaget för att Svanens krav uppfylls, en marknadsföringsansvarig och en ekonomiansvarig samt en kontaktperson mot Nordisk Miljömärkning.

✉ Organisationsstruktur som visar ansvariga för ovanstående.

O20 Dokumentation

Licensinnehavaren ska arkivera den dokumentation som sänts in i samband med ansökan eller på motsvarande sätt upprätthålla information i Svanens datasystem.

🔑 Kontrolleras på plats vid behov.

O21 Rengöringsmedlets kvalitet

Licensinnehavaren ska garantera att den Svanenmärkta produktens kvalitet inte försämras under licensens giltighetstid.

🔑 Reklamationsarkiv kontrolleras på plats.

O22 Planerade ändringar

Planerade produkt- och marknadsmässiga förändringar som påverkar Svanens krav ska skriftligen meddelas Nordisk Miljömärkning.

✉ Rutiner som visar hur planerade produkt- och marknadsmässiga förändringar hanteras.

O23 Oförutsedda avvikelser

Oförutsedda avvikelser som påverkar Svanens krav ska skriftligen rapporteras till Nordisk Miljömärkning samt journalföras.

✉ Rutiner som visar hur oförutsedda avvikelser hanteras.

O24 Spårbarhet

Licensinnehavaren ska kunna spåra den Svanenmärkta rengöringsmedel i sin produktion. En tillverkad/såld produkt ska kunna gå att spåra tillbaka till det tillfälle (tid och datum) och den plats (specifik fabrik) samt i relevanta fall även vilken maskin/produktionslinje där den blev producerad. Dessutom ska det gå att koppla ihop produkten med faktiskt använd råvara (råvarubatcher, leverantörer).

✉ Beskrivning/rutiner över hur kravet uppfylls.

O25 Lagar och förordningar

Licensinnehavaren ska säkerställa att relevanta gällande lagar och bestämmelser följs på samtliga tillverkningsställen för den Svanenmärkta produkten. Till exempel för säkerhet, arbetsmiljö, miljölagstiftning och anläggningsspecifika villkor/koncessioner

✉ Underskriven ansökningsblankett.

🔑 Kravet kontrolleras på plats. Sökanden ska på kontrollbesök kunna redogöra för vilka tillsynsmyndigheter de omfattas av, samt myndigheternas anläggningsspecifika villkor och miljökoncessioner.

Regler för Svanenmärkning av produkter

När Svanenmärket används ska även produktens licensnummer skrivas ut.

Mer information om regler, avgifter och grafiska riktlinjer finns på www.svanen.se/regelverk/

Efterkontroll

Nordisk Miljömärkning kan kontrollera att rengöringsmedel uppfyller Svanens krav även efter att licens har beviljats. Det kan t.ex. ske genom besök på plats eller stickprovskontroll.

Visar det sig att rengöringsmedel inte uppfyller kraven kan licensen dras in.

Stickprov kan även tas i handeln och analyseras av ett opartiskt laboratorium. Uppfylls inte kraven kan Nordisk Miljömärkning kräva att licensinnehavaren betalar analyskostnaderna.

Versionshistorik

Nordisk Miljömärkning fastställde version 6.0 av kriterierna för Rengöringsmedel den DAG MÅNAD ÅR och de gäller till och med DAG MÅNAD ÅR.

Bilaga 1 Testmetoder och analyslaboratorier

1A Krav till analyslaboratoriet

Följande gäller för tester rörande ekotoxiska effekter, test av aerosoldannelse i sprayprodukter och Challengetester. Analyslaboratoriet ska vara kompetent och opartiskt enligt nedan.

Analyslaboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt standarden EN ISO 17025 eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium.

För Challengetest kan även sökandens analyslaboratorium/mätning godkännas för att genomföra analyser och mätningar om:

- Producenten har ett kvalitetssystem där provtagning och analyser ingår och som är certifierat enligt ISO 9000-serien.
- Testmetoden för Challengetestet ska ingå i kvalitetssystemet.
- Nordisk Miljömärkning ska ha tillgång till all rådata från testet.

1B Krav till laboratorium vid effektivitetstest

Laboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt standarden EN ISO 17025 eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium.

Søkerens eget laboratorium, og eksternt testinstitutt som ikke oppfyller EN ISO 17025 eller er GLP-godkjent, kan godkjennes for å gjennomføre effektivitetestest. Følgende skal være oppfylt:

- Organisasjonen skal være ISO 9001-sertifisert.
- Testlaboratoriet skal omfattes av sertifiseringen, og effektivitetstesten skal inngå i kvalitetssystemet.
- Nordisk Miljømerking skal ha tillgang til all rådata fra effektivitetstesten.

Søkerens eget laboratorium kan godkjennes for å gjennomføre effektivitetstest også om testlaboratoriet og effektivitetstesten ikke inngår i en ISO 9001-sertifisering. Følgende skal være oppfylt:

- Organisasjonen skal ha et kvalitetssikringssystem, og effektivitetstesten skal være beskrevet i systemet.
- Nordisk Miljømerking skal ha tillgang til all rådata for effektivitetstesten.
- Laboratoriet skal dokumentere at den benyttede testmetoden er egnet til å skille mellom ulike rengjøringsmidler innenfor samme kategori og bruksområde, og at de oppnår reproduserbare resultater.
- Det skal være mulig for Nordisk Miljømerking å komme og overvåke utførelsen av en test.

2 Ekotoxikologiska testmetoder

Internationella testmetoder (OECD Guidelines for Testing of Chemicals, ISBN 92-64-1222144) eller likvärdiga metoder ska användas för dokumentation. Om likvärdiga metoder används ska dessa bedömas av en oberoende instans för att

säkerställa att även resultaten är likvärdiga. De relevanta testmetoder som ska användas anges nedan.

3 Akvatisk toxicitet

För akut akvatisk toxicitet används testmetod nr 201, 202 och 203 i OECD guideline for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144) eller andra likvärdiga testmetoder så som DIN 38412-33.

För kronisk akvatisk toxicitet används testmetoder nr 210, 211, 215, 229 i OECD's guidelines for testing of chemicals eller motsvarande testmetoder. OECD 201 kan användas som kronisk test till alger om det väljs kroniska endpoints.

4 Bioackumulering

Om ett ämne testats för bioackumulerbarhet på fisk enligt OECD 305 A-E och dess biokoncentrationsfaktor (BCF) är > 500 anses ämnet vara bioackumulerbart. Om inte BCF-värde finns, anses ett ämne vara bioackumulerbart om ämnets logKow ≥ 4,0 enligt 107, 117 eller 123 OECD guidelines for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144) eller motsvarande, såvida inte annat påvisats. Om högst uppmätta BCF ≤ 500 anses ämnet inte vara bioackumulerbart även om logKow ≥ 4,0.

OECDs testanvisning 107 kan inte tillämpas på ytaktiva ämnen som har både fett- och vattenlösande egenskaper. Baserat på vad man vet i dag, måste det för sådana ämnen visas med en hög grad av säkerhet att de och deras nedbrytningsprodukter inte utgör någon fara för vattenlevande organismer i ett längre tidsperspektiv.

Datamodeller (så som BIOWIN) accepteras, men om resultaten av modellberäkningar ligger nära gränsvärden eller Nordisk Miljömärkning har motsägande data, kan säkrare information krävas.

5 Aerob nedbrytbarhet

För lätt biologisk nedbrytbarhet används testmetod nr 301 (A till F) eller 310 i OECD guidelines for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144

Andra vetenskapligt accepterade testmetoder kan också användas. Testresultat från sådana metoder ska då värderas av en opartisk instans.

6 Anaerob nedbrytbarhet

För anaerob nedbrytbarhet används ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988), OECD 311 eller likvärdiga testmetoder. För att ett ämne ska betraktas som anaerobt krävs > 60 % mineralisering efter max 60 dagar (motsvarar > 60 % ThOD/$ThCO_2$ eller > 70 % DOC reduktion).

Ämnen som inte är tensider och inte finns på DID-listan eller där data saknas på DID-listan kan undantas krav om anaerob nedbrytbarhet om de är aerobt nedbrytbara och inte är giftiga för vattenlevende organismer (NOEC/EC_x > 0.1 mg/l eller IC50/EC50/LC50 > 10 mg/l), och om något av följande kriterium samtidigt uppfylls:

- Lätt nedbrytbara och har låg adsorption (A < 25 %)
- Lätt nedbrytbara och har hög desorption (D > 25 %)
- Lätt nedbrytbara och inte potentiellt bioackumulerbara

För bestämning av adsorption/desorption används metod 106 i OECD Guidelines eller ISO CD 18749 ”Water quality – Adsorption of substance activated sludge”. (> 70 % BOD/ DOC/COD reducering) efter 28 dagar.

7 (Potentiellt) hormonstörande ämnen

Ett (potentiellt) hormonstörande ämne är ett exogent ämne eller blandning av ämnen som ändrar på funktionen(er) av det hormonella systemet och således förorsakar allvarliga hälsoeffekter hos en opåverkad organism, dess avkomma eller populationer.

Nordisk Miljömärkning räknar med alla ämnen som i EU anses vara (potentiellt) hormonstörande i kategorier 1 eller 2 (‘Category 1 - evidence of endocrine disrupting activity in at least one species using intact animals’; ‘Category 2 - at least some in vitro evidence of biological activity related to endocrine disruption’). Ifall det sker ändringar i EU:s listor, är det de senast uppdaterade rapporterna som gäller.

De senaste rapporterna kan hämtas från http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf och Access databas där alla evaluerade substanser är listade, kan laddas ner på http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/strategy/index_en.htm.

8 DID-listan

DID-listan är en gemensam lista för EU:s miljömärkning och Nordisk Miljömärkning. Listan är utarbetad i samarbete med intressenter från både konsument- och miljöorganisationer samt industrin. Den innehåller information om giftighet och nedbrytbarhet för en rad ämnen som kan tänkas användas för produkter inom det kemisk tekniska området. Ämnena som finns på DID-listan är inte ett uttryck för vilka ämnen som finns i miljömärkta produkter.

DID-listan kan inte användas för dokumentation av toxicitet för de enskilda ämnena i anslutning till klassificeringsreglerna. Här ska uppgifter från säkerhetsdatablad, litteratur eller råvaruproducent användas.

Den separata DID-listan kan rekvireras via Nordisk Miljömärknings hemsidor, se sidan 2 i kriteriedokumentet.

För de här kriterierna gäller DID-listan som är fastställd i 2016 eller senare versioner.

För beräkning av Kritisk Förtunningsvolym, CDV, i krav O11 finns räkneark som kan användas, dessa tillhandahålls från Nordisk Miljömärkning hemsidor, se sidan 2 i kriteriedokumentet.

Om data för kronisk toxicitet inte finns tillgängliga kan akut data och den tillhörande säkerhetsfaktorn användas för att uppskatta den kroniska toxicitetsfaktorn.

9 Challengetest

För att undvika onödigt tillsättande av konserveringsmedel ställs krav på att tillsatt mängd konserveringsmedel ska vara optimerat i förhållande till produktens volym. Detta dokumenteras via ett Challengetest.

Challengetest är en massbeteckning för test till att bestämma den rätta/nödvändiga mängden konserveringsmedel i produkter. Detta görs genom att tillsätta olika koncentrationer konserveringsmedel till en rad prover samt ett prov utan tillsatt konservering. Proverna tillsätts en blandning av bakterier, jäst- och mögelsvampar och testas för tillväxt av dessa organismer efter 7 dagar Detta fortsätter sedan minimum i 28 dagar (vissa tester kräver minimum 6 veckor). Den lägsta koncentration av konserveringsmedel där det inte förekommer påväxt är den rätta/optimala mängden konserveringsmedel för produkten. Processtekniska aspekter kan påverka den optimala mängden av koserveringsmedel. Olika producenter och leverantörer av konserveringsmedel har olika Challengetest/metoder som de använder för att bestämma rätt halt konserveringsmedel. Det handlar om bland annat följande tester: Koko Test (Test Method SM 021), USP Challenge Test (US Pharmacopoeia) och CTFA Challenge Test (Cosmetics Toiletries and Fragrance Association).

Bilaga 2 Intyg från tillverkaren av rengöringsmedel

Används i samband med ansökan om licens för Svanenmärkning av rengöringsmedel. För att kunna fylla i följande intyg ska intyg finnas för samtliga råvaror (bilaga 3 eller motsvarande intyg).

Detta intyg är baserat på den vetskap vi innehar vid tidpunkten för ansökan baserat på tester och/eller intyg från råvaruproducenter, med förbehåll för utveckling och ny vetskap. Skulle sådan ny vetskap uppstå, så är undertecknad förpliktigad till att sända in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

Produktens namn: _____

Produktyp/användningsområde: _____

Professionell produkt ☐

> Med produkter till proffessionellt bruk menas här produkter som marknadsförs till användning i professionella sammanhang, såsom institutioner, storkök, restaurang samt inom offentlig sektor.
>
> För produkter som säljs till både proffs och konsument så räknas produkten som en proffsprodukt om andelen som säljs till proffs är 80% eller högre. Vid tveksamheter om produkten är en professionell eller konsumentprodukt kan Miljömärkningen kräva in dokumentation som stärker var produkten ska säljas.

Konsument produkt ☐

Ingående ämnen och föroreningar definieras enligt nedan, om inte annat anges i de enskilda kraven.

- Ingående ämnen: alla ämnen i den Svanenmärkta produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer) från råvarorna. Kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen (t.ex. formaldehyd, arylamin, in situ-genererade konserveringsmedel) räknas också som ingående.
- Föroreningar: rester från produktionen inkl. råvaruproduktionen som återfinns i en råvara eller den färdiga Svanenmärkta produkten motsvarande koncentrationer ≤100,0 ppm (≤0,01000 viktprocent, ≤100,0 mg/kg) i den Svanenmärkta produkten.
- Föroreningar i en råvara i koncentrationer ≥1000 ppm (≥0,1000 viktprocent , ≥1000 mg/kg) räknas alltid som ingående ämnen, oavsett koncentrationen i den Svanenmärkta produkten.

Exempel på vad som räknas som föroreningar är resthalter av följande: reagenser inkl. monomerer, katalysatorer, biprodukter, ”scavengers” (dvs. kemikalier som används för att eliminera/minimera oönskade ämnen), rengöringsmedel till produktionsutrustning, "carry-over” från andra eller tidigare produktionslinjer.

O5: Innehåller produkten ämnen klassificerade med någon av nedanstående faroangivelser? Inklusive alla kombinationer med angiven exponeringsväg och angiven specifik effekt. Exempelvis täcker H350 även klassificeringen H350i.				
H350 – Carc 1A eller 1B	Ja	☐	Nej	☐
H351 – Carc 2	Ja	☐	Nej	☐
H340 – Muta 1A eller 1B	Ja	☐	Nej	☐
H341 – Muta 2	Ja	☐	Nej	☐
H360 – Repr 1A och 1B	Ja	☐	Nej	☐
H361 – Repr 2	Ja	☐	Nej	☐
H362 – Lact.	Ja	☐	Nej	☐
H334 – Resp Sens. 1/1A/B	Ja	☐	Nej	☐
H317 – Skin Sens. 1/1A/B	Ja	☐	Nej	☐
O6: Ingår något av följande ämnen i produkten?				
Alkylfenoletoxylater (APEO) och/eller alkylfenolderivat (APD)	Ja	☐	Nej	☐
EDTA (Ethylenediaminetetraacetic acid) och dess salter samt DTPA (dietylenetriaminepentaacetat)	Ja	☐	Nej	☐
Kvartenära ammoniumsalter som inte är lätt nedbrytbara	Ja	☐	Nej	☐
Organiska klorföreningar och hypokloriter	Ja	☐	Nej	☐
Methyldibromoglutaronitrile (MG, CAS 35691-65-7)	Ja	☐	Nej	☐
Nitromusker och polycykliska muskföreningar	Ja	☐	Nej	☐
Ftalater	Ja	☐	Nej	☐
VOC:er *Flyktiga organiska lösningsmedel definieras enligt kommissionens direktiv 1999/13/EC begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar med ångtryck > 0,01 kPa vid 20°C.*	Ja	☐	Nej	☐
Om ja, ange mängd (%) _____				
Fluortensider och andra per- och polyfluorerade föreningar (PFC)	Ja	☐	Nej	☐
BHT (CAS 128-37-0) *Undantaget är BHT i parfymer i mängden ≤100 ppm förutsatt att mängden i rengöringsmedlet inte överstiger 1 ppm.*	Ja	☐	Nej	☐
D4 (oktametylcyklotetrasiloxan, CAS 556-67-2) D5 (dekametylcyklopentasiloxan, CAS 541-02-6) D6 (dodecamethylcyclohexasiloxane CAS 540-97-6	Ja	☐	Nej	☐
Mikroplaster *Mikroplaster definieras här som olösliga (i vatten) plastpartiklar som är <5mm samt inte bryts ner biologiskt enligt OECD 301 A-F.*	Ja	☐	Nej	☐
Ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande i kategori 1 eller 2 enligt officiella listor inom EU. *EUs rapport om hormonstörande ämnen finns att läsa i sin helhet på* http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf *(bilaga L, sida 238 och framåt)*	Ja	☐	Nej	☐
Ämnen som har evaluerats i EU att vara PBT (Persistent, bioaccumulable and toxic) eller vPvB (very persistent and very bioaccumulable), i enlighet med kriterierna i bilaga XIII i REACH samt ämnen som inte utretts ännu men som uppfyller dessa kriterier.	Ja	☐	Nej	☐
Ämnen som värderas som ”Substances of very high concern”, som finns på kandidatlistan: http://echa.europa.eu/chem_data/candidate_list_en.asp .	Ja	☐	Nej	☐
Nanomaterial/-partiklar *Nanomaterial/-partiklar definieras enligt EU kommissionens definition av nanomaterial daterat den 18 oktober 2011, ”Ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 50 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1–100 nm”. Exempel är ZnO, TiO2, SiO2, Ag och laponite med partiklar i nanostorlek i koncentration över 50 %. Polymeremulsioner räknas inte som nanomaterial.*	Ja	☐	Nej	☐

O7: Innehåller produkt parfym (inklusiv växtextrakt)?	**Ja**	☐	**Nej**	☐
Om ja, är parfymer tillsätts enligt IFRAs riktlinjer? (*IFRAs (International Fragrance Association) guidelines finns att läsa på www.ifraorg.org/*)	Ja	☐	Nej	☐
Om ja, är det et spray/skumsprayrengöringsmedel?	Ja	☐	Nej	☐
Om ja, är det et golvvårdsmedel?	Ja	☐	Nej	☐
Om, ja ingår parfymämne som är bedömd som sensibiliserande med faroangivelsen H317 och/eller H334, eller som innefattas av de deklarationspliktiga parfymämnena (648/2004/EG och 907/2006/EG) i produkten? Om ja, skicka in parfymspecifikationer.	Ja	☐	Nej	☐
Om, ja ingår parfymämne som finns i tabell O7 i produkten:	Ja	☐	Nej	☐

Cananga Odorata och Ylang-ylang oil	83863-30-3; 8006-81-3
Eugenia Caryophyllus Leaf / Flower oil	8000-34-8
Jasminum Grandiflorum / Officinale	84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6
Myroxylon Pereirae	8007-00-9;
Santalum Album	84787-70-2; 8006-87-9
Turpentine oil	8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0
Verbena absolute	8024-12-02
Cinnamomum cassia leaf oil/Cinnamomum zeylanicum, ext.	8007-80-5/84649-98-9

Om ja, skicka in parfymspecifikationer.				
Om ja, ingår HICC, chloroatranol eller atranol i produkten?	Ja	☐	Nej	☐
O8: Innehåller produkten konserveringsmedel?	**Ja**	☐	**Nej**	☐
Om ja, ange namn på konserveringsmedel och BCF eller logKow: _____ _____				
Om ja, innehåller produkten MI (methylisothiazolinone, cas 2682-20-4)?				
Om ja, användas sensibiliserande konserveringsmedel? Om ja, ange rengöringsmedlets pH _____ Om ja, ange mängden i ppm: _____	Ja	☐	Nej	☐
Om ja, skicka in testrapport för genomfört Challenge test eller motsvarande, som visar att en optimal koncentration av konserveringsmedlet används i produkten				
O9: Innehåller produkten mikroorganismer?	**Ja**	☐	**Nej**	☐
O10: Innehåller produkten ämnen som är klassificerade som miljöfarliga med med H410, H411 eller H412?	**Ja**	☐	**Nej**	☐
Om ja, ange mängden (viktprocent) per klassificering: _____ Observera att redogörelse för ämnets miljöfara (akut/kronisk akvatisk toxicitet, nedbrytbarhet och/eller bioackumulerande egenskaper) behövs Om upplysningar om ämnetsmiljöfara inte finns tillgängliga , t.ex. SDS avsnitt 12) räknas ämnet som worst case, d.v.s som miljöfarlig med H410. Observera undantag för: Proteas/Subtilisin som är klassificerade med H411 och tensider oavsett funktion som är klassificerade med H411 eller H412 undantas kravet, förutsatt att de är lätt nedbrytbara och anaerobt nedbrytbara i enlighet med testmetoderna i bilaga 1.				
O16: Är alla emballagedelarna kompatibla med hänsyn til bilaga 5?	**Ja**	☐	**Nej**	☐

Om ja på någon/några ovanstående frågor ange CAS-nr (där möjligt), kemiskt namn, halt (i ppm, viktprocent eller i mg/kg). Ange också om ämnen ingår i form av en förorening eller som ett tillsatt ämne.

_____

_____

_____

_____

Vid ändringar i sammansättningen av produkten ska ett nytt intyg om uppfyllelse av kraven skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Ort och datum	Företagsnamn/stämpel
Ansvarig person	Ansvarig persons underskrift
Telefon	E-post

Bilaga 3 Intyg från producenten av råvaran/ingrediensen

Används i samband med ansökan om licens för Svanenmärkning av rengöringsmedel.

Detta intyg är baserat på den vetskap vi innehar vid tidpunkten för ansökan baserat på tester och/eller intyg från råvaruproducenter, med förbehåll för utveckling och ny vetskap. Skulle sådan ny vetskap uppstå, så är undertecknad förpliktigad till att sända in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

Råvarans/ingrediensens namn: _____

Råvarans/ingrediensens funktion: _____

Tillåter ni att den information ni lämnat i denna bilaga får läsas av andra Svanenlicensansökare?	Ja ☐ Nej ☐
Ja – underskriven bilaga 3 ska bara skickas in en gång och kan därefter användas under handläggningen av alla ansökningar i alla länder. Nej – skicka in en ny underskriven bilaga 3 får varje ansökare.	

Ingående ämnen och föroreningar definieras enligt nedan, om inte annat anges i de enskilda kraven.

- Ingående ämnen: alla ämnen i den Svanenmärkta produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer) från råvarorna. Kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen (t.ex. formaldehyd, arylamin, in situ-genererade konserveringsmedel) räknas också som ingående.
- Föroreningar: rester från produktionen inkl. råvaruproduktionen som återfinns i en råvara eller den färdiga Svanenmärkta produkten motsvarande koncentrationer <100 ppm (<0,0100 viktprocent, <100,0 mg/kg) i den Svanenmärkta produkten.
- Föroreningar i en råvara i koncentrationer ≥ 1000 ppm (≥ 0,1000 viktprocent, ≥ 1000 mg/kg) i råvaran räknas alltid som ingående ämnen, oavsett koncentrationen i den Svanenmärkta produkten.

Exempel på vad som räknas som föroreningar är resthalter av följande: reagenser inkl. monomerer, katalysatorer, biprodukter, ”scavengers” (dvs. kemikalier som används för att eliminera/minimera oönskade ämnen), rengöringsmedel till produktionsutrustning, "carry-over” från andra eller tidigare produktionslinjer.

Observera! Ifall råvaran innehåller föroreningar listade i denna bilaga, skriv mängden i slutet av bilagan. Producenten av den Svanenmärkt produkt har ansvar för att räkna fram att kraven i kriterierna uppfylls.

Del 1 – Generella krav (gäller för alla råvaror)

O5: Innehåller råvaran ämnen klassificerade med någon av nedanstående faroangivelser?

Inklusive alla kombinationer med angiven exponeringsväg och angiven specifik effekt. Exempelvis täcker H350 även klassificeringen H350i.

H350 – Carc 1A eller 1B	Ja	☐	Nej	☐
H351 – Carc 2	Ja	☐	Nej	☐
H340 – Muta 1A eller 1B	Ja	☐	Nej	☐
H341 – Muta 2	Ja	☐	Nej	☐
H360 – Repr 1A och 1B	Ja	☐	Nej	☐
H361 – Repr 2	Ja	☐	Nej	☐
H362 – Lact.	Ja	☐	Nej	☐
H334 – Resp Sens. 1/1A/B	Ja	☐	Nej	☐
H317 – Skin Sens. 1/1A/B	Ja	☐	Nej	☐

O6: Ingår något av följande ämnen i råvaran?

Alkylfenoletoxylater (APEO) och/eller alkylfenolderivat (APD)	Ja	☐	Nej	☐
EDTA (Ethylenediaminetetraacetic acid) och dess salter samt DTPA (dietylenetriaminepentaacetat)	Ja	☐	Nej	☐
Kvartenära ammoniumsalter som inte är lätt nedbrytbara	Ja	☐	Nej	☐
Organiska klorföreningar och hypokloriter	Ja	☐	Nej	☐
Methyldibromoglutaronitrile (MG, CAS 35691-65-7)	Ja	☐	Nej	☐
Nitromusker och polycykliska muskföreningar	Ja	☐	Nej	☐
Ftalater	Ja	☐	Nej	☐
VOC:er Flyktiga organiska lösningsmedel (VOC) definieras enligt kommissionens direktiv 1999/13/EC begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar med ångtryck > 0,01 kPa vid 20°C.	Ja	☐	Nej	☐
Om ja, ange mängd (%) _____				
Fluortensider och andra per- och polyfluorerade föreningar (PFC)	Ja	☐	Nej	☐
BHT (CAS 128-37-0) Undantaget är BHT i parfymer i mängden ≤100 ppm förutsatt att mängden i rengöringsmedlet inte överstiger 1 ppm.	Ja	☐	Nej	☐
D4 (oktametylcyklotetrasiloxan, CAS 556-67-2) D5 (dekametylcyklopentasiloxan, CAS 541-02-6) D6 (dodecamethylcyclohexasiloxane CAS 540-97-6	Ja	☐	Nej	☐
Mikroplaster *Mikroplaster definieras här som olösliga (i vatten) plastpartiklar som är <5mm samt inte bryts ner biologiskt enligt OECD 301 A-F.*	Ja	☐	Nej	☐
Ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande i kategori 1 eller 2 enligt officiella listor inom EU. *EUs rapport om hormonstörande ämnen finns att läsa i sin helhet på http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf (bilaga L, sida 238 och framåt)*	Ja	☐	Nej	☐
Ämnen som har evaluerats i EU att vara PBT (Persistent, bioaccumulable and toxic) eller vPvB (very persistent and very bioaccumulable), i enlighet med kriterierna i bilaga XIII i REACH samt ämnen som inte utretts ännu men som uppfyller dessa kriterier.	Ja	☐	Nej	☐
Ämnen som värderas som ”Substances of very high concern”, som finns på kandidatlistan: http://echa.europa.eu/chem_data/candidate_list_en.asp.	Ja	☐	Nej	☐
Nanomaterial/-partiklar *Nanomaterial/-partiklar definieras enligt EU kommissionens definition av nanomaterial daterat den 18 oktober 2011, ”Ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 50 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1–100 nm”. Exempel är ZnO, TiO2, SiO2, Ag och laponite med partiklar i nanostorlek i koncentration över 50 %. Polymeremulsioner räknas inte som nanomaterial.*	Ja	☐	Nej	☐

<table>
<tr><td>O7: Innehåller råvaran parfym (inklusiv växtextrakt)?</td><td>Ja ☐</td><td>Nej ☐</td></tr>
<tr><td>Om ja, är parfymer hanterats enligt IFRAs riktlinjer? (IFRAs (International Fragrance Association) guidelines finns att läsa på www.ifraorg.org/)</td><td>Ja ☐</td><td>Nej ☐</td></tr>
<tr><td>Om ja, indgår der BHT i parfym-blandingen (se O6)?
Om ja, angiv indhold i ppm eller %:</td><td>Ja ☐</td><td>Nej ☐</td></tr>
<tr><td>Om, ja ingår parfymämne som är bedömd som sensibiliserande med faroangivelsen H317 och/eller H334, eller som innefattas av de deklarationspliktiga parfymämnena (648/2004/EG och 907/2006/EG) i produkten?
Om ja, skicka in parfymspecifikationer.</td><td>Ja ☐</td><td>Nej ☐</td></tr>
<tr><td>Om, ja ingår parfymämne som finns i tabell O7 i produkten:
<table>
<tr><td>Cananga Odorata och Ylang-ylang oil</td><td>83863-30-3;
8006-81-3</td></tr>
<tr><td>Eugenia Caryophyllus Leaf / Flower oil</td><td>8000-34-8</td></tr>
<tr><td>Jasminum Grandiflorum / Officinale</td><td>84776-64-7;
90045-94-6;
8022-96-6</td></tr>
<tr><td>Myroxylon Pereirae</td><td>8007-00-9;</td></tr>
<tr><td>Santalum Album</td><td>84787-70-2;
8006-87-9</td></tr>
<tr><td>Turpentine oil</td><td>8006-64-2;
9005-90-7;
8052-14-0</td></tr>
<tr><td>Verbena absolute
Cinnamomum cassia leaf oil/Cinnamomum zeylanicum, ext.</td><td>8024-12-02
8007-80-5/84649-98-9</td></tr>
</table></td><td>Ja ☐</td><td>Nej ☐</td></tr>
<tr><td>Om ja, skicka in parfymspecifikationer.</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Om ja, ingår HICC, chloroatranol eller atranol i produkten?</td><td>Ja ☐</td><td>Nej ☐</td></tr>
<tr><td>O8: Innehåller råvaran konserveringsmedel?</td><td>Ja ☐</td><td>Nej ☐</td></tr>
<tr><td>Om ja, ange namn på konserveringsmedel och BCF eller logKow:
_____</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>O10: Innehåller råvaran ämnen som är klassificerade som miljöfarliga med med H410, H411 eller H412?</td><td>Ja ☐</td><td>Nej ☐</td></tr>
<tr><td>Om ja, ange mängden (viktprocent) per klassificering:
_____
Observera att redogörelse för ämnets miljöfara (akut/kronisk akvatisk toxicitet, nedbrytbarhet och/eller bioackumulerande egenskaper) behövs. Om upplysningar om ämnets miljöfara inte finns tillgängliga (t.ex. SDS avsnitt 12) räknas ämnet som worst case, d.v.s. som miljöfarlig med H410.</td><td></td><td></td></tr>
</table>

Om ja på någon/några ovanstående frågor ange CAS-nr (där möjligt), kemiskt namn, halt (i ppm, viktprocent eller i mg/kg). Ange också om ämnen ingår i form av en förorening eller som ett tillsatt ämne.

_____

_____

_____

_____

	Ja	Nej
Används förnybara råvaror i råvaran/ingrediensen?	☐	☐

Del 2 – Ska fyllas i enbart då en råvara/ingrediens innehåller förnybara råvaror

Om ja, lista vilka förnybara råvaror används (t.ex. palm olja, kokosolja, rapsolja, bivax) samt deras mängd i % i råvaran/ingrediensen på årsbasis:

ENBART EN FÖRNYBAR RÅVARA PER RAD

	Ursprung av förnybara råvaranl i råvaran/ingrediensen (t ex palmolja, kokosnötolja, rapsolja, bivax etc)	Mängd (%) förnybara råvaror i råvara/ingrediens på årsbasis
Förnybar råvara 1		
Förnybar råvara 2		
Förnybar råvara 3		
Förnybar råvara 4		
Förnybar råvara 5		
Total mängd (viktprocent) förnybara råvaror i råvaran/ ingrediensen:		

För varje förnybar råvara i råvaran/ingrediensen ska följande data fyllas i:

Förnybar råvara 1 Råvara (t.ex. palm olja, kokosolja, rapsolja, bivax):		
Leverantörens namn:		
Är råvaran certifierad?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange certifieringssystem:		
Om certiefieringssystem används, ange spårbahetsnivå (framgår ur eventuellt Chain of Custody certifikat):		
Ingen spårbarhet	☐	
Identity Preserved	☐	
Segregated	☐	
Mass balans	☐	
Book&Claim	☐	

Förnybar råvara 2 Råvara (t.ex. palmolja, kokosolja, rapsolja, bivax):		
Leverantörens namn:		
Är råvaran certifierad?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange certifieringssystem:		
Om certiefieringssystem används, ange spårbahetsnivå (framgår ur eventuellt Chain of Custody certifikat):		
Ingen spårbarhet	☐	
Identity Preserved	☐	
Segregated	☐	
Mass balans	☐	
Book&Claim	☐	

Förnybar råvara 3 Råvara (t.ex. palmolja, kokosolja, rapsolja, bivax):		
Leverantörens namn:		
Är råvaran certifierad?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange certifieringssystem:		
Om certiefieringssystem används, ange spårbahetsnivå (framgår ur eventuellt Chain of Custody certifikat):		
Ingen spårbarhet	☐	
Identity Preserved	☐	
Segregated	☐	
Mass balans	☐	
Book&Claim	☐	

Förnybar råvara 4 Råvara (t.ex. palmolja, kokosolja, rapsolja, bivax):		
Leverantörens namn:		
Är råvaran certifierad?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange certifieringssystem:		
Om certiefieringssystem används, ange spårbahetsnivå (framgår ur eventuellt Chain of Custody certifikat):		
Ingen spårbarhet	☐	
Identity Preserved	☐	
Segregated	☐	
Mass balans	☐	
Book&Claim	☐	

Förnybar råvara 5 Råvara (t.ex. palmolja, kokosolja, rapsolja, bivax):		
Leverantörens namn:		
Är råvaran certifierad?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange certifieringssystem:		
Om certiefieringssystem används, ange spårbahetsnivå (framgår ur eventuellt Chain of Custody certifikat):		
Ingen spårbarhet	☐	
Identity Preserved	☐	
Segregated	☐	
Mass balans	☐	
Book&Claim	☐	

Vid ändringar i sammansättningen av produkten ska ett nytt intyg om uppfyllelse av kraven skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Råvaruproducent (om annat företag underskriver):	Företagsnamn/stämpel
Ansvarig person	Ansvarig persons underskrift
Telefon	E-post
Ort och datum:	

Bilaga 4 Kompatibilitetskrav för flaskor, burkar, förslutningar och etiketter (bilaga till O16)

I denna bilaga finns kompabilitetskrav som främjar återvinning av förpackningar till rengöringsmedel. Dessa kompabilitetskrav utgör en del av de krav som omfattar rengöringsmedlens förpackningar, se krav O16 i kriteriet.

OBS! Förslutning omfattar: korkar/lock och påmonterade doseringsanordningar/ pumpar.

För PET-flaskor/burkar gäller följande:

- Etiketter, krympfilmsetiketter och förslutningar ska ha en densitet som är lägre än 1 g/cm3.
- Etikettter , krympfilmsetiketter och förslutning av PETG får inte förekomma.

För HDPE-flaskor/-burkar gäller följande:

- Fyllmedel så som CaCO3 får inte tillföras HDPE-flaskor/burkar och förslutningar i en halt så att plastens densitet överskrider 0,995g/cm3.
- Etiketter och krympfilmsetiketter och eventuella silikonförslutningar ska ha en densitet som är högre än 1 g/cm3.
- OPP- och PP-förslutningar får inte användas.

För PP-flaskor/-burkar gäller följande:

- Fyllmedel så som CaCO3 får inte tillföras PP-flaskor/burkar och förslutningar i en halt så att plastens densitet överskrider 0,995 g/cm3.
- Etiketter och krympfilmsetiketter och eventuella silikonförslutningar ska ha en densitet som är högre än1 g/cm3.

Bilaga 5 Intyg från producent av primärförpackning

Används i samband med ansökan om licens för Svanenmärkning av rengöringsmedel.

Detta intyg är baserat på den vetskap vi innehar vid tidpunkten för ansökan, med förbehåll för utveckling och ny vetskap. Skulle sådan ny vetskap uppstå, så är undertecknad förpliktigad till att sända in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

Producent/leverantör
Förpackningsdel (flaska/burka, förslutning, etikett)
Förpackningsmaterial (typ av plast, kartong osv.)

OBS! Förslutning omfattar: korkar/lock och påmonterade doseringsanordningar/pumpar.

Plastförpackning (omfattar: flaska/burk)	**Ja**	**Nej**
Är plastförpackningen infärgad i svart? (O16)	☐	☐
Finns det metalldelar så som metallhöljen eller metallförseglingar? (O16)	☐	☐
Används fyllmedel i plastförpackningen? (se bilaga 5)	☐	☐
Om ja, ange halten och plastens densitet: _____		
Innehåller plastförpackning återvunnet material efter konsumentledet, PCR (Post Consumer Regrind/Recycled)? (O17)	☐	☐
Om ja, vilken är återvinningsprocenten? _____		
Papper eller kartong eller förpackning (obs. pappersetiketter inte får användas på plastflaskor/-burkar)		
Innehåller pappret/kartongen/pappen återvunnet material efter konsumentledet, PCR (Post Consumer Regrind/Recycled)? (O17)		
Om ja, vilken är återvinningsprocenten? _____		
Förslutning **(omfattar kork/lock/påmonterade doseringsanordning/pump)**		
Finns det PS (polystyren) och PVC (polyvinylklorid) eller plast baserade på andra typer av halogenerade plaster i förslutningen (O16)		
Är förslutningen infärgad i svart? (O16)	☐	☐
Finns det metaldelar i förslutningen så som metall i munstycken för spray (O16)	☐	☐
Vad är densitet (g/cm3) av förslutningen? (se bilaga 5) _____		

Innehåller förslutningen återvunnet material efter konsumentledet, PCR (Post Consumer Regrind/Recycled)? (O17)	☐	☐
Om ja, vilken är återvinningsprocenten? _____		
Etikett och krympefilmsetiket		
Finns det PS (polystyren) och PVC (polyvinylklorid) eller plast baserade på andra typer av halogenerade plaster i etiketten (O16).		
Finns det papper i etiketten? (O16)	☐	☐
Finns det metalldelar så som metalliserade etilketter? (O16)	☐	☐
Vad är densiteten (g/cm3) av etikett? (se bilaga 5) _____		
Innehåller etiketten återvunnet material efter konsumentledet, PCR (Post Consumer Regrind/Recycled)? (O17)	☐	☐
Om ja, vilken är återvinningsprocenten? _____		

Förpackningsproducent/leverantörs underskrift

Ort och datum:	Företagsnamn/evt. stämpel:
Ansvarig person:	Ansvarig persons underskrift (elektronisk underskrift accepteras):
Telefon:	E-post:

Bilaga 6 Laboratorietest

Denna bilaga beskriver ett förslag till laboratorietest, för proffs och konsument-produkter. Andra välbeskrivna och väldokumenterade tester kan användas, men om en annan test än denna väljs så ska testen godkännas av Nordisk Miljömärkning innan det genomförs.

Syftet med laboratorietestet är att visa om testprodukten är bättre eller lika bra på att göra rent som en referensprodukt*och bättrte än vatten samt att testprodukten inte skadar de ytor som den marknadsförs för.

> *Med referensprodukt menas här en jämförelseprodukt som är inom samma kategori och tänkt för samma bruksområde. T.ex. en proffsprodukt för WC-rengöring testas mot ett annat proffs WC-rengöringsmedel och en konsumentprodukt för kök testas mot en konsumentprodukt för kök.

Förslag till laboratorietest

Testinstitutet ansvarar för att uppfylla dessa ramkrav för att säkra att testet ger ett pålitligt resultat. Fråga 1 och 2 nedan under avsnitt Krav ska besvaras av den ansökande.

Referensprodukt
Testprodukt och referensprodukt/jämförelseprodukt ska testas på samma sätt. Båda produkterna ska vara av samma kategori (proffs/konsument samt RTU/koncentrat) och till samma användningsområde (WC, kök, sanitet, allrengöring, fönster o.s.v.), se avsnitt "Vad kan Svanenmärkas". Referensprodukten ska vara en produkt som är väletablerad/välkänd på marknaden och kan vara från samma producent som testprodukt

Dosering
Den lägsta angivna doseringen för normal besmutsning ska användas vid effektivitetstestet för både testprodukt och referensprodukt.

Vattentest
Vid testet ska även ett vattentest utföras med samma mängd vatten som i de andra försöken. Data från vattentestet ska sammanställas tillsammans med övriga testdata. Test- och referensprodukt ska vara bättre än vatten vid testerna.

Smuts
Smutsen som används i respektive test ska vara relevant för respektive produkts användningsområde enligt punkt 4 ”Smuts” i dette bilaget.

Krav på testlaboratorium
Kraven på testlaboratorierna finns angivna i bilaga 1.

Krav

1. Dosering
Dosen som ska användas är den lägsta rekommenderade dosering för normal-besmutsning som finns angiven på test- respektive referensprodukt. Om doseringen uppges i ett intervall används den lägsta doseringen i intervallet.

✉ Ange dosering för testprodukten och för referensprodukten.

2. Referensprodukt
Referensprodukten ska vara nyinköpt och inom samma användningsområde (t.ex. köksrengöring, allrengöring, fönsterrengöring) samt kategori (t.ex. proffsprodukt koncentrat eller konsumentprodukt färdigförtunnad) som testprodukten.

Referensprodukten ska vara en produkt som är väletablerad/välkänd på marknaden.

✉ Besvara följande:

a) Hur länge har referensprodukten funnits på marknaden?

b) Vilka användningsområden är desamma för testprodukten och referensprodukten?

c) Varför har just denna produkt valts som referensprodukt för detta test?

Producenten kan jämföra produkten de söker licens för mot en egenproducerad produkt. Förutsättningarna för att få göra det är dock att den egenproducerade produkten är välkänd på marknaden samt har samma användningsområde som den produkt de söker licens för (jfr. over).

3. Ytor
De ytor som används ska vara relevanta för det användningsområde som testprodukten marknadsförs för. Om valda ytor än de som produkten marknadsförs mot så ska detta förklaras.

✉ Besvara följande:

a) Vilken typ av ytor har använts i testet?

b) Varför har dessa ytor valts?

c) Är testprodukten skonsam mot denna typ av ytor?

4. Smuts
Smutsblandningen ska vara relevant för användningsområdet som produkten är avsedd för i enlighet med tabell 1. Produkter som markedsförs för flera olika användningsområden eller andra typer av smuts, ska testas på alla de viktigste smutstyperna som produkter markedsföre med, också smutstyper som eventuelt inte är angivna i tabellen (till exempel protein- och stärkelsesmuts). Smutsblandningen ska vara homogen och baserad på välbeskrivna och tillgängliga substanser.

Tabell 1 Smutstyp/er

Produkttyp/Användningsområde	Smutstyp/er
Sanitetrengöringsmedel	Kalktvål och kalk
WC-rengöringsmedel	Kalk
Allrengöringsmedel och köksrengöringsmedel	Fett
Rengörande golvvårdsmedel	Fett
Fönsteroch glasrengöring	Fett (typ fingeravtryck) samt fina partiklar ("particulate matter", såsom damm och/eller sot)
Ugnsrengöring	Fastbrent. Smutset bör innehålla en blanding av fett, proteiner och kolhydrater.

✉ Ange smutsens sammansättning.
✉ Beskriv sammansättningens relevans i förhållande till produktens användningsområde.

5. Rengöringsprocedur

Rengöringsproceduren ska vara relevant för produkttypen. Testet görs på de smutstyper som finns angivna i tabell 1, för den testproduktens användnings-område.

Den kalklösande effekten kan bestämmas gravimetriskt. Borttagning av fett bestäms med reflektans. Borttagning av partiklar kan bestämmas gravimetriskt eller med reflektans.

✉ Beskriv rengöringsproceduren och redogör för dess relevans.

6. Beskrivning av utförande

Testprodukt, referensprodukt och vatten testas med lika många paralleller (minst 10 per produkt). Testet utförs genom att en sats smuts blandas till, vilken ska räcka till samtliga tester. Smutsen fördelas på minst 30 plattor av relevant material, se avsnitt "3 Ytor". Därefter görs tester med testprodukten, referensprodukten och vatten.

Testet görs på ett slumpmässigt urval av de besmutsade plattorna, d.v.s. minst 10 plattor väljs slumpmässigt ut för att testa testprodukten, 10 andra väljs ut till försöken med referensen och 10 väljs ut till försöken med vatten.

Reflektansen ska mätas på alla plattor före och efter besmutsningen samt efter rengöring.

Reflektans kan också bestämmas visuellt om det tydligt redogörs för hur denna bedömning genomförts på ett reproducerbart vis.

Rengöringinseffektiviteten, EFF, räknas ut separat för varje platta och sätts in i en tabell.

✉ Beskriv hur besmutsningen gjorts samt hur rengöring och mätning/bedömning genomförts.
✉ Ange rådata från invägningarna samt värden för reflektansmätningarna.

7. Beräkning av rengöringseffektivitet (EFF)
Rengöringseffektivitets-index beräknas enligt följande:

EFF = (Rc - Rb) / (Ra - Rb)

Ra = Reflektans innan besmutsning (d.v.s. på ren platta)

Rb = Reflektans efter besmutsning

Rc = Reflektans efter rengöring

Detta görs för varje enskild parallell för testprodukten och referensprodukten. På samma sätt görs beräkningar av EFF för vatten.

Vidare beräknas följande:

EFFp = Genomsnitt/Medelvärde av EFF-värden för testprodukten

EFFr = Genomsnitt/Medelvärde av EFF-värden för referensprodukten

EEFv = Genomsnitt/Medelvärde av EFF-värden för vatten

Kravnivå
För sanitetsrengöringsmedel ska både kalktvål och kalkläsande effekt dokumenteras. Båda ska då uppfylla ett av de två nedanstående kraven (7.1a eller 7.1b).

För WC-rengöringsmedel ska kalkläsande effekt dokumenteras. Båda ska då uppfylla ett av de två nedanstående kraven (7.1a eller 7.1b).

Allrengöringsmedel och köksrengöringsmedel ska fettlösande effekt uppfylla ett av de två kraven (7.1a eller 7.1b).

Rengörande golvvårdsmedel ska fettlösande effekt uppfylla ett av de två kraven (7.1d).

Fönster- och glasrengöringsmedel ska fettlösande effekt och borttagande av partiklar uppfylla ett av de två kraven (7.1a eller 7.1b).

Samtliga tester av produkten ska även visa att resultatet är bättre än rengöring med enbart vatten, se 7.2.

7.1 a
Med hjälp av ett 95 procentigt konfidensintervall ska det kunna visas att testprodukten har en bättre eller likvärdig rengöringseffekt som referensprodukten, eller

7.1 b
$EFFp \geq EFFr$

7.2 Rengöringsförmåga bättre än vatten
Oavsett om bedömningen av rengöringseffektiviteten gjorts enligt 7.1a eller 7.1b så ska följande uppfyllas:

EFFp > EFFv

✉ All rådata från samtliga tester ska anges.

- ☒ Rengöringseffektiviteten EFF beräknas och anges med två gällande siffror för varje enskild platta. Därefter beräknas genomsnitt/medelvärde för testprodukt, referensprodukt respektive vatten som separata värden.
- ☒ Redogörelse för beräkning enligt 7.1a eller 7.1b som visar att kravet uppfylls.
- ☒ Rengöringseffektiviteten för testprodukten i förhållande till vatten ska anges (7.2).

Rapporten ska innehålla:

- Formuleringsnummer som visar kopplingen till produktnamnet och den version av receptet som finns i licensansökan.
- Resultat för krav 1-7 i denna bilaga, inklusive all rådata.
- Information om laboratoriet, som visar att laboratoriet uppfyller kraven i bilaga 1.

Bilaga 7 Användartest

Denna bilaga beskriver ramarna för hur ett användartest för **professionella produkter** ska genomföras. Målet med testet är att visa att den produkt som söker Svanenmärkning (testprodukten) är lika bra eller bättre än jämförelseprodukten. Testet ska även visa om testprodukten skadar de ytor som produkten marknadsförs för.

För rengörande golvvårdsmedel krävs det ingen referanseprodukt. Se bilaga 7d för ramarna för rengörande golvvårdsmedel.

Kvalitetskrav

Minst 80 % av användarna ska anse att produkten är bättre eller lika bra som jämförelseprodukten för att produkten ska anses ha uppfyllt effektivitetskravet.

Testpersoner

Testpersonerna ska vara professionella användare* av rengöringsmedel. Minst 5 professionella användare ska testa produkterna. De 5 personerna ska vara slumpvis utvalda och ska komma från 5 olika verksamheter/institutioner/företag.

* *Konsumentprodukter hänvisas till laboratorietestet*

Jämförelseprodukt

Testprodukten ska jämföras mot en produkt som användaren normalt använder och ska vara en produkt med användningsområde som testprodukten. Test- och jämförelseprodukt kan inte vara samma produkt. Testprodukt och jämförelseprodukt kan vara från samma producent.

Mikroorganismbaserade produkter ska jämföras mot en motsvarande produkt utan mikroorganismer.

Genomförande av testet

Testen ska utföras på den typ av ytor som är relevant för testprodukten i enlighet med vad som anges på etiketten.

Doseringen ska vara den som angetts på etiketten som lägsta dosering vid normal besmutsning för testprodukten. D.v.s. om normaldoseringen på etiketten angetts som ett intervall, så ska den lägsta doseringen i intervallet användas. På samma sätt ska doseringen för jämförelseprodukten vara den på etiketten lägsta angivna doseringen till normal besmutsning.

Produkten ska användas minst **5** gånger på samma ställe.

Frågeformulär till effektivitetstest

Det finns 4 frågeformulär för användartest:

- Allrengöringsmedel och köksprodukter (bilaga 7a)
- Sanitetsrengöringsmedel inkl. WC-rengöringsmedel (bilaga 7b)
- Fönster och glas (bilaga 7c)
- Rengörande golvvårdsmedel (bilaga 7d)

Varje testperson ska fylla i och besvara samtliga frågor i frågeformuläret. Ett formulär fylls i per produkt.

Samtliga svar sammanställs i en tabell, se tabell 1-3 i bilaga 7e, där det framgår hur många som har svarat samt hur många som lämnat respektive svar. Ansökaren ansvarar även för att dokumentera vilka som fick frågeformuläret samt hur stor svarsfrekvensen var.

Det ska framgå att testproduktens recept är detsamma vid effektivitetstestet som det som sänds in vid ansökan om Svanenmärkning.

Dokumentationskrav

Följande dokumentation ska sändas in till Nordisk Miljömärkning:

- Beskrivning av hur testpersonerna har valts ut samt hur många som har fått frågeformuläret.
- Alla komplett besvarade frågeformulär från testpersonerna
- Sammanställning av resultatet av de mottagna frågeformulären (se tabell 1-3, bilaga 7e)

Testproduktens recept ska vara detsamma som det som skickats in för ansökan om miljömärkning.

Bilaga 7a Effektivitetstest för allrengöringsmedel och köksrengöringsmedel

Följande frågeformulär ska besvaras (alla frågor) av varje testperson.

Information om testet

Namn på testprodukten (den produkt som ansöker om Svanenmärkning):

_____

Dosering av testprodukt: _____

Namn på jämförelseprodukt (= den produkt som normalt används):

_____

Dosering av jämförelseprodukt:_____

Vilken typ av ytor har testprodukten använts på? Ange material, såsom sten, kakel, linoleum, trä, målade ytor, rostfria bänkar.

☐ Golv:_____

☐ Bord: _____

☐ Inredning: _____

☐ Vägg: _____

☐ Tak: _____

☐ Ugn: _____

☐ Annat: _____

Testperiod

Startdatum: _____ Slutdatum: _____

Hur många gånger har testprodukten testats på samma ställe under den angivna testperioden?_____

Hur länge har du använt jämförelseprodukten? _____

Cirka hur ofta används jämförelseprodukten? _____

Användning

Hur har produkten använts (maskinellt, manuellt, osv)? _____

_____

Var har produkten används. På vilka bruksområden har produkten använts? (kök, badrum, skola, kontor, restaurang, hotell)?

_____

_____

Vilken typ av smuts är den mest problematiska inom detta område?

_____

Bedömning av produkten:

När testperioden avslutas ska testprodukten jämföras med jämförelseprodukten och bedömmas enligt följande tabell:

	Sämre	Likvärdig	Bättre
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort smuts i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur bedömer du testproduktens skonsamhet på de rengjorda ytorna i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur effektiv anser du testprodukten var i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Produkter med mikroorganismer: Hur bedömer du produktens förmåga till långtidsverkande effekt (residual cleaning), d.v.s. förmåga att bryta ner fett, stärkelse och protein?			

Kommentarer: _____

_____

_____

_____

Information om teststället/testföretaget

Rengöringstestet och tillhörande bedömning är genomfört av:

Företagets namn: _____

Företagets adress:

_____

Kontaktperson: _____

Telefon: _____

Om det uppstår frågor kring testet så kontaktas i första hand producenten av produkten, men Nordisk Miljömärkning kan även komma att kontakta testpersonen vid tveksamheter.

Bilaga 7b Effektivitetstest för sanitets- och WC-rengöringsmedel

Följande frågeformulär ska besvaras (alla frågor) av varje testperson.

Information om testet

Namn på testprodukten (den produkt som ansöker om Svanenmärkning):

_____

Dosering av testprodukt: _____

Namn på jämförelseprodukt (= den produkt som normalt används):

_____

Dosering av jämförelseprodukt:_____

Vilken typ av ytor har testprodukten använts på?

☐ Handfat, badrumsporslin

☐ Badrumsinredning, t.ex. skåp och bänkar

☐ Kakel och/eller klinker

☐ WC

☐ Golv – ange typ: sten, klinker, terazzo, linoleum eller annat? _____

_____

_____

☐ Annat: _____

Testperiod

Startdatum: _____ Slutdatum: _____

Hur många gånger har testprodukten testats på samma ställe under den angivna testperioden?_____

Hur länge har du använt jämförelseprodukten? _____

Cirka hur ofta används jämförelseprodukten? _____

Användning

Hur har produkten använts (städmaskin, mopp, trasa o.s.v.)? _____

_____

Var har produkten används? På vilka bruksområden har produkten använts (skola, restaurang, hotell, kontor, hemmiljö)?

_____

_____

Vilken typ av smuts är den mest problematiska inom detta område?

_____

Bedömning av produkten:

När testperioden avslutas ska testprodukten jämföras med jämförelseprodukten och bedömmas enligt följande tabell:

	Sämre	Likvärdig	Bättre
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort smuts (huvudsakligen fett- och tvålrester) i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Sura produkter: Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort kalkavlagringar i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Alkaliska produkter: Hur bedömer du testproduktens förmåga att förebygga kalkavlagringar i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur bedömer du testproduktens skonsamhet på de rengjorda ytorna i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur effektiv anser du testprodukten var i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Produkter med mikroorganismer: Hur bedömer du produktens förmåga till långtids-verkande effekt (residual cleaning), d.v.s. förmåga att bryta ner fett, stärkelse och protein?			

Kommentarer: _____

_____

_____

_____

Information om teststället/testföretaget

Rengöringstestet och tillhörande bedömning är genomfört av:

Företagets namn: _____

Företagets adress: _____

Kontaktperson: _____

Telefon: _____

Om det uppstår frågor kring testet så kontaktas i första hand producenten av produkten, men Nordisk Miljömärkning kan även komma att kontakta testpersonen vid tveksamheter.

Bilaga 7c Effektivitetstest för glas- och fönsterrengöringsmedel

Följande frågeformulär ska besvaras (alla frågor) av varje testperson.

Information om testet

Namn på testprodukten (den produkt som ansöker om Svanenmärkning):

_____

Dosering av testprodukt: _____

Namn på jämförelseprodukt (= den produkt som normalt används):

_____

Dosering av jämförelseprodukt:_____

Vilka ytor har testprodukten använts på?

□ Fönster □ Speglar

□ Andra glasytor: _____

□ Annat: _____

Testperiod

Startdatum: _____ Slutdatum: _____

Hur många gånger har testprodukten testats på samma ställe under den angivna testperioden?_____

Hur länge har du använt jämförelseprodukten? _____

Cirka hur ofta används jämförelseprodukten? _____

Användning

Hur har produkten använts (vilken metod)?_____

_____

Var har produkten används (skola, kontor, hotell, restaurang, hemmiljö)?

_____

Vilken typ av smuts är den mest problematiska inom detta område?

_____

Bedömning av produkten:

När testperioden avslutas ska testprodukten jämföras med jämförelseprodukten och bedömmas enligt följande tabell:

	Sämre	Likvärdig	Bättre
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort smuts (huvudsakligen fina partiklar) i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort fett (huvudsakligen fingeravtryck) i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Lämnar testprodukten mer ränder än jämförelse produkten på ytan?			
Hur effektiv anser du testprodukten var i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Produkter med mikroorganismer: Hur bedömer du produktens förmåga till långtidsverkande effekt (residual cleaning), d.v.s. förmåga att bryta ner fett, stärkelse och protein?			

Kommentarer: _____

_____

_____

_____

Information om teststället/testföretaget

Rengöringstestet och tillhörande bedömning är genomfört av:

Kontaktperson:	Företagets namn:
Telefon:	Företagets adress:
E-mail:	

Om det uppstår frågor kring testet så kontaktas i första hand producenten av produkten, men Nordisk Miljömärkning kan även komma att kontakta testpersonen vid tveksamheter.

Bilaga 7d Effektivitetstest för rengörande golvvårdsmedel

Följande krav ställs:

- Produkten ska användas av minst 5 testpersoner i 3 månader.
- Produkten måste ge ett tillfredsställande resultat på de typer av golv som golvvårdsmedlet är avsedd för.
- Trafikunderlaget som produkterna testas på ska motsvaras av normal trafik i korridorer i stora kontorsbyggnader.

I användartestet anger testpersonerna olika egenskaper för produkten med en betygsskala från 1 till 5, där 5 är bäst och 1 är sämst.

Typer av golv som ska testas:

- Alla typer av golv som produkten marknadsförs mot ska ingå i testet. Minst en testperson per golvtyp krävs.

Krav för varje parameter:

- Betyget 1 är underkänt och får inte finnas för någon parameter.

Krav för den samlade bedömningen av produkten:

- Betyg 3 ska erhållas från åtminstone 4 av de 5 testpersonerna (minst 80 % av testpersonerna).
- Betyget 1 är underkänt och får inte finnas bland testresultaten.

För varje produkt utvärderas varje parameter separat (testparametrar). För icke-standardprodukter kan Nordisk Miljömärkning godkänna att testpersoner gör ytterligare poängbedömning för andra övergripande egenskaper. Nedanstående tabell ska användas.

Produkttyp	**Golvtyp**	**Testparameter**	**Poäng (1–5 p, där 5 är bäst)**
Tvättpolish/tvättvax Namn på produkten:	För vilken golvtyp är produkten tänkt (fylls i av producenten):	**Utstrykning:** Hur lätt är det att stryka ut produkten?	_____ P
		Skummar produkten vid utstrykning?	_____ P
		Produktens lukt?	_____ P
		Renhållning/underhåll med produkten: Avlägsnar produkten klackmärken?	_____ P
		Produktens förmåga att behålla glansen?	_____ P
		Halkskydd?	_____ P
		Vattentålighet?	_____ P
		Rengöringseffekt?	_____ P
Övergripande värdering av produkten, 1–5 p, där 5 är bäst (här kan även andra parametrar än ovanstående skrivas, t.ex. borttagning, torktid innan nästa lager, slitagestyrka m.m.):			_____ P
Testperiod:			
Golvtyp:			
Har städmaskiner används?			
Övergripande kommentar:			
Testpersonens namn:			

Bilaga 7e Sammanställning av resultatet

Fylls i av den som ansöker om Svanenlicens för produkten.

Datum:_____

Namn på testprodukten:_____

Beskrivning av hur testpersonerna valts ut: _____

_____

_____

_____

Hur många frågeformulär skickades ut?_____

Hur många frågeformulär kom tillbaka ifyllda?_____

Tabell för sammanställning av samtliga svar:

Resultaten från frågeformulären samlas i relevant tabell nedan.

Resultatet anges i % av alla svar.

Tabell 1 Allrengöringsmedel och köksrengöringsmedel

	Sämre (%)	Likvärdig (%)	Bättre (%)
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort smuts i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur bedömer du testproduktens skonsamhet på de rengjorda ytorna i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur effektiv anser du testprodukten var i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Produkter med mikroorganismer: Hur bedömer du produktens förmåga till långtidsverkande effekt (residual cleaning), d.v.s. förmåga att bryta ner fett, stärkelse och protein?			

Tabell 2 Sanitetsrengöringsmedel	Sämre (%)	Likvärdig (%)	Bättre (%)
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort smuts (huvudsakligen fett- och tvålrester) i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort kalk-avlagringar i jämförelse med jämförelseprodukten (sura produkter)?			
Hur bedömer du testproduktens förmåga att förebygga kalkavlagringar i jämförelse med jämförelseprodukten (alkaliska produkter)?			
Hur bedömer du testproduktens skonsamhet på de rengjorda ytorna i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur effektiv anser du testprodukten var i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Produkter med mikroorganismer: Hur bedömer du produktens förmåga till långtidsverkande effekt (residual cleaning), dvs förmåga att bryta ner fett, stärkelse och protein?			

Tabell 3 Fönster- och glasrengöringsmedel	Sämre (%)	Likvärdig (%)	Bättre (%)
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort smuts (huvudsakligen fina partiklar) i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort fett (huvudsakligen fingeravtryck) i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Lämnar testprodukten mer ränder än jämförelse produkten på ytan?			
Hur effektiv anser du testprodukten var i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Produkter med mikroorganismer: Hur bedömer du produktens förmåga till långtidsverkande effekt (residual cleaning), dvs förmåga att bryta ner fett, stärkelse och protein?			

Tabell 4 Rengörande golvvårdsmedel	% svar med betyget		
	5, 4 eller 3	2	1
Hur lätt är det att stryka ut produkten?			
Skummar produkten vid utstrykning?			
Produktens lukt?			
Avlägsnar produkten klackmärken?			
Produktens förmåga att behålla glansen?			
Halkskydd?			
Vattentålighet?			
Rengöringseffekt?			
Övergripande värdering av produkten, 1–5 p, där 5 är bäst (här kan även andra parametrar än ovanstående skrivas, t.ex. borttagning, torktid innan nästa lager, slitagestyrka m.m.):			

Kommentarer:_____

_____

_____

Datum:_____

Signatur:_____

Namnförtydligande:_____